

CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA
I REVIZIJI EFEKTIVNOSTI FONDA ZA MANJINE
ZA 2010. GODINU

konačan izvještaj

Podgorica, jun 2011. godine

SADRŽAJ

I	OPŠTI DIO	4
	1.1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE	4
	1.2. OSNOVNI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE	4
	1.3. ORGANIZACIJA SUBJEKTA REVIZIJE	5
	1.4. OPŠTI AKTI FONDA ZA MANJINE	6
	1.5. PREDMET REVIZIJE	7
	1.6. CILJ REVIZIJE	7
	1.7. VRSTA REVIZIJE	8
II	UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE - revizija zakonitosti i istinitosti	8
	2.1. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA	8
	2.2. RAČUNOVODSTVENE EVIDENCIJE I FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	8
	2.3. STALNA IMOVINA.....	9
	2.4. NOVČANA SREDSTVA I NOVČANI EKVIVALENTI.....	10
	2.4.1. Sredstva na žiro računima	10
	2.4.2. Blagajničko poslovanje	10
	2.5. RASHODI	10
	2.5.1. ZARADE, NAKNADE I OSTALA LIČNA PRIMANJA	11
	2.5.1.1. Zarade zaposlenih	11
	2.5.1.2. Naknade po osnovu ugovora o djelu	12
	2.5.1.3. Ostala lična primanja	12
	2.5.2. IZDACI ZA KANCELARISKI I OSTALI MATERIJAL	14
	2.5.3. IZDACI ZA REPREZENTACIJU.....	14
	2.5.4. IZDACI ZA SLUŽBENA PUTOVANJA	14
	2.5.5. IZDACI ZA UGOVORENE USLUGE.....	14
	2.5.6. IZDACI ZA OPREMU	14
	2.6. JAVNE NABAVKE	14
	2.6.1. Javne nabavke izvršene tokom 2009. godina	14
	2.6.2. Javne nabavke izvršene u 2010. godini	15

III	UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE - revizija efektivnosti poslovanja Fonda	18
3.	PROJEKTI FONDA ZA MANJINE	18
3.1.	Projekti koji su podržani u 2009. godini	18
3.1.1	Projekti srpske nacionalne manjine.....	18
3.1.2	Projekti bošnjačke nacionalne manjine	21
3.1.3	Projekti albanske nacionalne manjine.....	22
3.1.4	Projekti muslimanske nacionalne manjine	23
3.1.5	Projekti hrvatske nacionalne manjine.....	24
3.1.6	Projekti romske nacionalne manjine	25
3.1.7	Multinacionalni projekti.....	25
3.2.	Projekti koji su podržani u 2010. godini	26
3.2.1	Projekti srpske nacionalne manjine.....	27
3.2.2	Projekti bošnjačke nacionalne manjine	28
3.2.3	Projekti albanske nacionalne manjine.....	29
3.2.4	Projekti muslimanske nacionalne manjine	31
3.2.5	Projekti hrvatske nacionalne manjine.....	31
3.2.6	Projekti romske nacionalne manjine	32
3.2.7	Multinacionalni projekti.....	32
4.	KONKURSI ZA KORIŠĆENJE SREDSTAVA FONDA	33
5.	IZVJEŠTAJI O REALIZACIJI PROJEKATA	33
6.	PRAVILNIK O UTVRĐIVANJU KRITERIJUMA ZA RASPODJELU SREDSTAVA	34
7.	UGOVORI O FINANSIRANJU / SUFINANSIRANJU PROJEKATA	34
8.	MONITORING I EVALUACIJA	34
9.	ZAKLJUČNE KONSTATACIJE za reviziju efektivnosti rada Fonda	35
IV	MIŠLJENJE, ZAKLJUČCI I PREPORUKE	36

I OPŠTI DIO

1.1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE

Pravni osnov za vršenje revizije Fonda za manjine (u daljem tekstu – Fonda) sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06, 17/07);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije br. 4011-06-01/ od 10.01.2011. godine;
- Odluci o vršenju revizije nadležnog Kolegijuma broj. 40113-04-34 od 17.01.2011. godine.

Revizija Godišnjeg finansijskog izveštaja i revizija efektivnosti Fonda vršiće se u skladu sa:

- Poslovníkom Državne revizorske institucije („Sl. list RCG“ br. 50/07);
- Uputstvom o metodologiji rada Državne revizorske institucije („Sl. list RCG“ br. 02/05) i
- Međunarodnim računovodstvenim standardima revizije za javni sektor (INTOSAI).

1.2. OSNOVNI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE

Fond za manjine osnovan je na osnovu čl. 36 Zakona o manjinskim pravima i slobodama, (Službeni list RCG, br.31/06 ; 51/06 i 38/07) i Odlukom o osnivanju Fonda za manjine (Službeni list Crne Gore br.13/08), u cilju pružanja podrške aktivnostima značajnim za očuvanje i razvoj nacionalnih, odnosno etničkih posebnosti manjinskih nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika u oblasti nacionalnog, etničkog, jezičkog, kulturnog i vjerskog identiteta.

Fond za manjine (u daljem tekstu: Fond) ima svojstvo pravnog lica. Sjedište Fonda je u Podgorici. Fond je organizovan kao radna i organizaciona cjelina u okviru koje se vrše poslovi i radni zadaci i ostvaruju prava i obaveze u skladu sa Zakonom, Statutom i Pravilnikom Fonda.

Shodno članu 36 Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Odluci o osnivanju, sredstva za rad Fonda za manjine se obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom. Budžetom se za ove namjene opredijeljuje najmanje 0,15% od ukupnih budžetskih sredstava umanjjenih za budžet državnih fondova i kapitalni budžet.

Članom 12 Odluke o osnivanju Fonda (Službeni list Crne Gore br.13/08), definisana je obaveza Fonda za manjine da Skupštini Crne Gore podnosi Godišnji izvještaj o radu i načinu raspodjele sredstava Fonda. Godišnji izvještaj o radu Fonda Upravni odbor Fonda utvrđuje najkasnije do 15. februara tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

- Godišnji izvještaj o radu Fonda za 2010. godinu nije usvojen od strane Upravnog odbora do dostavljanja Preliminarnog izvještaja Fondu (13.05.2011.godine) i ako je shodno čl.12 Odluke o osnivanju fonda, rok za usvajanje bio 15. februar 2011. godine.

Odluku o korišćenju sredstava Fonda donosi Upravni odbor Fonda za manjine, a u donošenju Odluke o raspodjeli sredstava Fonda učestvuju i savjeti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih i etničkih zajednica, preko svojih predstavnika u Upravnom odboru Fonda.

Sredstva opredijeljena državnim budžetom raspoređuju se za:

- finansiranje projekata i
- sredstva za rad Fonda.

Sredstvima opredijeljenim za potrebe Fonda pokrivaju se obaveze poslovanja Fonda (nabavka sredstava i materijala za rad, zarade zaposlenih i drugi troškovi u skladu sa zakonom, drugim propisima i internim aktima Fonda. Fond je do donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama, sredstva za finansiranje projekata raspoređivao u skladu sa učešćem manjina u strukturi stanovništva Crne Gore, shodno rezultatima poslednjeg popisa stanovništva. Fond je obavezan da sredstva koristi u skladu sa načelima zakonitosti, ekonomičnosti i racionalnosti.

Nakon usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama ("Sl. list CG" br.02/2011), došlo je do izmjena u dijelu kriterijuma za raspodjelu sredstava za realizaciju projekata. Raspodjela sredstava vrši se putem javnog konkursa na osnovu sljedećih kriterijuma:

- doprinosa koji projekat daje očuvanju i razvoju nacionalnog, kulturnog, vjerskog, jezičkog i etničkog identiteta;
- kompatibilnosti projekta sa strateškim dokumentima Vlade;
- transparentnosti i mogućnosti kontrole realizacije projekta;
- kredibiliteta podnosioca projekta.

Pravo učešća na javnom konkursu za raspodjelu sredstava imaju nevladine organizacije i druga pravna i fizička lica čije su djelatnosti, odnosno aktivnosti usmjerene na očuvanje i razvoj nacionalnih, odnosno etničkih posebnosti manjinskih naroda ili drugih manjinskih nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika u oblasti nacionalnog, etničkog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta.

1.3. ORGANIZACIJA SUBJEKTA REVIZIJE

Osnivačkim aktom definisani su organi Fonda:

- Upravni odbor i
- Direktor

Upravni odbor

Članom 4 Odluke o osnivanju Fonda za manjine ("Sl. list Crne Gore", br. 13/08) propisano je da Upravni odbor ima predsjednika i 14 članova i da Upravni odbor iz redova svog članstva bira predsjednika i podpredsjednika.

Nadležnosti Upravnog odbora:

- Imenuje i razrješava direktora Fonda;
- Odlučuje o poslovanju Fonda;
- Donosi Odluke o korišćenju sredstava Fonda;
- Usvaja program i plan rada Fonda;
- Utvrđuje finansijski izvještaj i završni račun Fonda;

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

- Donosi Statut Fonda;
- Predlaže izmjene i dopune Statuta;
- Donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
- Utvrđuje kriterijume o raspoređivanju sredstava za namjene Fonda;
- Donosi Poslovnik o radu Upravnog odbora;
- Donosi druga akta, prema potrebama Fonda, u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju;
- Odlučuje o drugim pitanjima od značaja za rad Fonda, u skladu sa zakonom.

Upravni odbor je usvojio Poslovnik o svom radu, kojim se uređuje postupak pripreme i zakazivanja sjednica, način vođenja sjednica, postupak i način glasanja, akti i način donošenja tih akata, zapisnici i način vođenja zapisnika sa sjednica, kao i druga pitanja od važnosti za rad Upravnog odbora Fonda. Upravni Odbor je tokom 2010. godine održao 6 sjednica, što je dokumentovano zapisnicima, koji su prezentirani državnim revizorima.

Članovima Upravnog odbora, je isplaćena naknada za sve mjesece u 2010. godini.

Direktor

Direktora Fonda imenuje Upravni odbor Fonda, na osnovu javnog konkursa. Mandat direktora traje 4 godine, i može ponovo biti biran. Upravni odbor Fonda je, Odlukom br. 365/09, od 18.11.2009.g za direktora Fonda za manjine imenovao g. Safeta Kurtagića.

Najvažnije nadležnosti direktora Fonda su:

- predstavlja i zastupa Fond;
- organizuje rad i poslovanje Fonda;
- obezbjeđuje zakonitost u radu Fonda;
- izvršava naloge i sprovodi odluke Upravnog odbora;
- predlaže Statut, program i plan rada Fonda;
- podnosi Upravnom odboru izvještaj o radu i poslovanju Fonda;
- podnosi finansijske izvještaje i završni račun.

Direktor Fonda je u okviru svojih ovlašćenja samostalan u svom radu, a za svoj rad odgovara Upravnom odboru. Direktor Fonda učestvuje u radu Upravnog odbora, bez prava odlučivanja, i dužan je da upozori Upravni odbor na nezakonite radnje, odluke i druga akta. Ako Upravni odbor Fonda, suprotno upozorenju direktora, donese odluku koja nije u skladu sa zakonom, direktor je dužan da takvu odluku obustavi od izvršenja i da o tome obavijesti osnivača u roku od 3 (tri) dana.

1. 4. OPŠTI AKTI FONDA ZA MANJINE

Fond za manjine donio je i usvojio sledeća opšta akta:

- Statut Fonda za manjine;
- Poslovnik o radu Upravnog odbora Fonda za manjine;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
- Pravilnik o kriterijumima za vrednovanje projekata za finansiranje iz sredstava Fonda za manjine Crne Gore.

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

Statutom Fonda za manjine bliže se uređuje organizacija i način rada Fonda. Na statut Fonda Skupština Crne Gore dala je saglasnost odlukom SU-SK br. 01-940/4.

Direktor Fonda za manjine je Upravnom odboru podnio na usvajanje Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji je od strane Upravnog odbora usvojen. Takođe je predložio mjere za unapređenje rada i otklanjanje uočenih nedostataka i nepravilnosti u radu Fonda (da konkurs za materijalnu podršku projektima bude stalno otvoren, formiranje stručne komisije kao savjetodavnog tijela Upravnog odbora što bi omogućilo da se raspodjela sredstava vrši kvartalno, da se utvrde mjerljivi, jasni i transparentni kriterijumi za vrednovanje kvaliteta kandidovanih projekata, da se vrši kontrola trošenja dobijenih sredstava ...)

Upravni odbor Fonda za manjine je na sjednici održanoj dana 29.04.2010. g. usvojio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, ali nije preduzimao dalje radnje u pogledu realizacije predloženih mjera. Usvojenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta za obavljanje poslova iz nadležnosti Fonda sistematizovano je 10 radnih mjesta sa istim brojem izvršilaca od kojih je popunjeno 4 radna mjesta.

1.5. PREDMET REVIZIJE

Predmet revizije je Godišnji finansijski izvještaj Fonda za 2010. godinu i revizija efektivnosti.

Pravilnikom o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, vanbudžetskih fondova i jedinica lokalne samouprave ("Sl. list CG", br. 32/10), Fond je u obavezi da Ministarstvu finansija dostavlja godišnji finansijski izvještaj na obrascima III i V, a to su:

- Izvještaj o novčanim tokovima III
- Izvještaj o neizmirenim obavezama.

Fond je u obavezi da uz Finansijske izvještaje dostavi i izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine na obrascu 8 shodno navedenom Pravilniku.

1.6. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije je da se izrazi mišljenje o istinitosti i vjerodostojnosti finansijskih izvještaja Fonda, kao i mišljenje da li subjekt revizije svoje osnovne funkcije ostvaruje u skladu sa načelima efektivnosti i efikasnosti.

Prvi cilj je izricanje mišljenja o istinitosti i vjerodostojnosti finansijskih izvještaja, što podrazumijeva pravilnost podataka iskazanih u istim.

Drugi cilj je pravilnost poslovanja, što znači ispitivanje finansijskih transakcija i odluka u vezi sa primicima i izdacima, radi utvrđivanja da li su odnosne transakcije izvršene u skladu sa zakonom, drugim propisima, datim ovlašćenjima i za planirane svrhe.

Treći cilj je izricanje mišljenja o tome da li subjekt revizije svoje osnovne funkcije ostvaruje u skladu sa načelima efektivnosti i efikasnosti.

Uz izvještaj o reviziji daće se i mišljenje o funkcionisanju sistema unutrašnjih kontrola, evidentiranju, pravilnom postupanju i raspolaganju s državnom imovinom i primjeni Zakona o javnim nabavkama.

1.7. VRSTA REVIZIJE

U skladu sa Godišnjim planom revizija za 2010. godinu, izvršena je opšta revizija (revizija pravilnosti) u cilju sveobuhvatne provjere finansijskih izvještaja kod subjekta revizije i revizija efektivnosti kojom se vrši provjera da li subjekt revizije svoje osnovne funkcije ostvaruje u skladu sa načelom efektivnosti i da li trošenje sredstva za obavljanje osnovnih funkcija vrši u skladu sa načelom efikasnosti.

Na taj način revizija nije ograničena samo na reviziju finansijskih izvještaja, već je i usmjerena na reviziju učinaka kod ostvarivanja osnovnih funkcija Fonda.

Planiranje i vršenje revizije, prikupljanje podataka i informacija i izvještavanje o reviziji metodološki je prilagođeno potrebi obavljanja revizije finansijskih izvještaja a posebno revizije učinka.

II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE - revizija zakonitosti i istinitosti

2.1. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA

Na osnovu izvršene revizije poslovanja Fonda za manjine utvrđeno je da cjelokupni sistem internih kontrola, koji podrazumijeva skup postupaka i mjera koje preduzima rukovodstvo subjekta u cilju osiguranja tačnosti i pravilnosti evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima te efikasno trošenje državnog novca, nije utvrđen i postavljen na precizan i efikasan način.

Fond, shodno članu 35 Statuta, nije donio sopstveni Pravilnik o radnim odnosima, Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti i Pravilnik o arhivskom poslovanju do 31.03.2011.godine.

Fond nije izvršio popunu radnih mjesta shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, (60% sistematizovanih radnih mjesta nije popunjeno), jer nije dobio saglasnost Ministarstva finansija za popunjavanje sistematizovanih radnih mjesta. U kontrolisanom periodu (do XI mjeseca) jedino je u radnom odnosu bio direktor, što ukazuje da interne kontrole nisu ni mogle biti adekvatno sprovedene, te stoga Fond nije mogao svoje aktivnosti sprovesti, efikasno, ekonomično i efektivno.

Nedostatak kvalitetnog sistema internih kontrola i njegova nedovoljna primjena može imati negativan uticaj na racionalno upravljanje i poslovanje institucijom i namjensko trošenje budžetskih sredstava.

2.2. RAČUNOVODSTVENE EVIDENCIJE I FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Revizijom je utvrđeno da Fond za manjine **ne obezbjeđuje** potrebne računovodstvene evidencije prihoda, rashoda, imovine i obaveza u odgovarajućim računovodstvenim programima što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština ("Sl. list RCG" br. 35/05, 37/05 i 81/05), Uputstvom o radu državnog trezora i MRS za javni sektor. U toku postupka revizije utvrđeno da finansijsko - računovodstvene poslove za potrebe Fonda obavlja lice koje je angažovano po osnovu Ugovora o djelu.

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

Potrebno je da finansijsko - računovodstvene poslove za potrebe Fonda obavlja zaposleni čije je radno mjesto sistematizovano Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda, a ne lice angažovano po osnovu ugovora o djelu.

Neizvršavanjem računovodstvenih aktivnosti koje prethode izradi godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima, Fond se izlaže riziku neefikasnog upravljanja i raspolaganja imovinom i javnim sredstvima.

Saglasno Pravilniku o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave ("Sl.list CG", br.32/10), Fond za manjine je dostavio Ministarstvu finansija sledeće finansijske izvještaje, i to:

- Izvještaj o novčanim tokovima III i V
- Izvještaj o neizmirenim obavezama.

U postupku vršenja revizije utvrđeno je da je Fond u Izvještaju o novčanim tokovima III iskazao na poziciji primitaka i izdataka budžetska sredstva dodijeljena putem transfera u iznosu od po 989.669,64 €, a da u obrascu neizmirenih obaveza nema iskazanog stanja na dan 31.12.2010. godine.

2.3. STALNA IMOVINA

U postupku revizije a na osnovu dostavljene dokumentacije utvrđeno je da stalnu imovinu Fonda čini: transportna sredstva, računarska oprema, kancelarijska oprema i komunikaciona oprema. Vrijednost navedene imovine na dan 31.12.2010. godine iznosi 50.367,54€ po nabavnoj vrijednosti i 48.815,08€ po sadašnjoj vrijednosti nakon izvršenog otpisa.

Takođe je revizijom utvrđeno da imovinu Fonda za manjine čini imovina koja je dobijena putem donacija i imovina nabavljena iz sopstvenih izvora.

Tabela 1 - Pregled imovine Fonda

R/B	Vrsta osnovnog sredstva	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
1	Transportna sredstva	27.990,00		27.990,00
2	Informacione tehnologije	12.907,12	942,33	11.964,79
3	Kancelariski namještaj i oprema	8.979,02	561,00	8.418,02
4	Komunikaciona oprema	491,40	49,13	442,27
UKUPNO		50.367,54	1.552,46	48.815,08

Revizijom je utvrđeno da Fond ne obezbjeđuje računovodstveni program za analitičku evidenciju osnovnih sredstava, već se evidentiranje iste vrši vanbilansno u exel tabelama.

Komisija formirana Rješenjem direktora Fonda izvršila je popis stalne imovine sa stanjem na dan 31.12.2010. godine. Podatke o stanju imovini Fond je dostavio Upravi za imovinu shodno članu 50 Zakona o imovini.

2.4. NOVČANA SREDSTVA I NOVČANI EKVIVALENTI

2.4.1. Sredstva na žiro računima

U postupku revizije utvrđeno je da Fond za manjine nema otvorene žiro račune kod poslovnih banaka već svoje poslovanje obavlja preko konsolidovanog računa Državnog trezora.

2.4.2. Blagajničko poslovanje

Fond za manjine obezbjeđuje evidentiranje blagajničkih transakcija (podizanje gotovine i isplate iz blagajne) koja je dokumentovana blagajničkim dnevnikom.

Podizanje gotovine za potrebe Fonda u 2010. godini vršilo je lice koje je po osnovu ugovora o djelu angažovano da vrši materijalno - finansijske poslove i u radnom odnosu je kod Ministarstva za ljudska i manjinska prava, a ujedno je i lice za ovjeravanje zahtjeva za plaćanje Fonda.

Uvidom u izvode dnevnih plaćanja sa računa Fonda utvrđeno je da je ova potrošačka jedinica tokom 2010. godine, podigla gotovinu u iznosu od 7.000,00€.

Tabela 2 - Pregled strukture troškova isplaćenih iz blagajne

R/B	VRSTA TROŠKA	IZNOS	% učešća
1	Upotreba sopstvenog vozila u službene svrhe	4.072,19	58,17%
2	Dnevnice	2.029,50	28,99%
3	Materijalni i ostali troškovi	307,44	4,39%
4	Potrošni i ostali materijal	251,61	3,59%
5	Gorivo	220,80	3,15%
6	Reprezentacija	118,46	1,69%
UKUPNO		7.000,00	100,00%

Na osnovu tabelarnog pregleda isplata iz blagajne može se zaključiti da se najveći dio troškova odnosi na isplaćene dnevnice za službena putovanja i naknade po osnovu korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe. Članovima Upravnog odbora je po ovom osnovu isplaćeno 5.375,94 € što čini 88,11% od navedenih troškova.

Na osnovu blagajničkog dnevnika i zapisnika o popisu blagajne utvrđeno je da u blagajni na dan 31.12.2010. godine nije bilo gotovine.

2.5. RASHODI

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2010. godinu („Sl. list CG“ br. 87/09), planirana sredstva za Fond za manjine iznosila su **993.169,64 €**, dok su izdaci iznosili 989.673,38 €.

Procenat izvršenja u odnosu na plan iznosi 97,65%.

Shodno Odluci o osnivanju Fonda i Statutu Upravni odbor vrši raspodjelu odobrenih budžetskih sredstava na sredstva za obavljanje djelatnosti Fonda i za implementaciju projekata.

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

Upravni odbor Fonda za manjine izvršio je raspodjelu odobrenih sredstava iz Budžeta CG za 2010. godinu i to:

- za finansiranje projekata iznos od **850.000,00 €**
- za potrebe Fonda iznos od **143.113,37 €**.

Tabela 3 – Pregled ostvarenih izdataka za 2010. godinu.

R/B	OPIS	IZNOS	% učešća
1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	17.204,31	1,74%
2	Rashodi po ugovoru o djelu	12.759,73	1,29%
3	Naknade članovima Upravnog odbora	31.995,00	3,23%
4	Ostale naknade	7.318,09	0,74%
5	Troškovi sl. putovanja i isplaćene naknade za upotrebu	10.902,78	1,10%
6	Reprezentacija	7.531,44	0,76%
7	Kancelarijski i ost. potr. materijal	2.539,41	0,26%
8	Oprema	36.341,02	3,67%
9	Ugovorene usluge	16.521,51	1,67%
10	Projekti	846.500,00	85,54%
	UKUPNO	989.613,29	100,00%

Pregled izdataka dat je na osnovu dostavljene dokumentacije (Godišnjih izvještaja o utrošku sredstava za 2010. godinu) od strane Fonda.

Iz sredstava opredijeljenih za potrebe Fonda isplaćeni su izdaci za zarade i naknade zaposlenim, naknade članovima Upravnog odbora, izdaci za materijal, za službena putovanja, reprezentaciju, ugovorene usluge i izdaci za nabavku opreme. Ukupni izdaci za potrebe Fonda iskazani su u iznosu 143.113,38€ dok izdaci za finansiranje projekata iznose 846.500,00€.

Shodno Odluci o korišćenju sredstava Fonda za manjine br. 888/10 izvršena je raspodjela sredstava za finansiranje projekata u iznosu od 850.000,00€. Od navedenog iznosa 3.500,00€ nije iskorišteno, jer nosioci tri projekta nijesu potpisali Ugovore o finansiranju iz razloga što su bili nezadovoljni opredijeljenim iznosom sredstava, pa je navedeni iznos uplaćen na konsolidovani račun Budžeta CG.

2.5.1. ZARADE, NAKNADE I OSTALA LIČNA PRIMANJA

2.5.1.1. Zarade zaposlenih

Unutrašnja organizacija, poslovi i radni zadaci radnika Fonda, radna mjesta, potreban broj izvršilaca i potrebno opšte i stručno obrazovanje i radno iskustvo i druga pitanja Fonda za manjine su utvrđena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta .

Shodno članu 11 Odluke o osnivanju Fonda na zaposlene u stručnoj službi Fonda primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Fond za manjine je krajem 2010. godine izvršio popunjavanje tri radna mjesta. Uvidom u personalne dosjee zaposlenih nijesu utvrđena odstupanja u pogledu ispunjavanja opštih i posebnih uslova potrebnih za predviđena radna mjesta. Nijesu utvrđene ni nepravilnosti u pogledu određivanja pripadajućeg koeficijenta za obračun zarade.

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret zaposlenih u Fondu za manjine za 2010. godinu su ostvareni u ukupnom iznosu od 17.204,31€;

Tabela 4 - Pregled izdataka za zarade

R/B	OPIS	IZNOS	% učešća
1	Neto zarade	10.334,31	60,07%
2	Porez na zarade	1.388,04	8,07%
3	Doprinosi na teret zaposlenih	3.701,60	21,52%
4	Doprinosi na teret poslodavca	1.511,07	8,78%
5	Prerez na porez	208,09	1,21%
6	Doprinosi za sindikat	30,60	0,18%
7	Doprinos fondu rada	30,60	0,18%
UKUPNO		17.204,31	100,00%

Na osnovu tabelarnog pregleda može se konstatovati da je na ime neto zarada isplaćen iznos od 10.334,31€ a da je na ime i poreza i doprinosa na zarade isplaćen iznos od 6.870,00€.

2.5.1.2. Naknade po osnovu ugovora o djelu

Revizijom je utvrđeno da je Fond za manjine u 2010. godini izvršio isplatu u neto iznosu od 9.496,37€ po osnovu ugovoru o djelu licima koja su bila angažovana na poslovima računovodstva, pravnim poslovima, poslovima sekretara i poslovima vozača.

Na navedeni iznos izvršena je uplata poreza i doprinosa u ukupnom iznosu od 3.263,36€, tako da ukupni izdaci po ovom osnovu iznose 12.759,73€.

Tabela 5 - Pregled izdataka po osnovu ugovora o djelu

R/B	OPIS	IZNOS	% učešća
1	Neto	9.496,37	74,42%
2	Porez	796,42	6,24%
3	Doprinosi PIO	1.473,95	11,55%
4	Doprinosi zdravstvo	883,38	6,92%
5	Prerez	109,61	0,86%
UKUPNO		12.759,73	100,00%

2.5.1.3. Ostala lična primanja

Revizijom je utvrđeno da je Fond u toku 2010. godine osim isplata za zarade vršio i isplatu drugih naknada zaposlenim i to po osnovu naknade za topli obrok, naknade za regres i naknade po osnovu troškova za odvojeni život od porodice i naknade članovima Upravnog odbora.

Naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) isplaćivana je mjesečno u iznosu od 50% najniže cijene rada, a naknada za regres isplaćena je u neto iznosu od 110,55 €.

U postupku revizije je utvrđeno da je na osnovu Odluke Upravnog odbora direktoru Fonda isplaćivana naknada po osnovu troškova za odvojeni život od porodice i troškova prevoza radi posjete užoj

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

porodici u visini od 202,00 € za period od 10 mjeseci a za dva mjeseca isplaćeni su hotelski računi. Po ovom osnovu imenovanom je isplaćeno 2.631,00 €.

Takođe, utvrđeno je da je imenovanom isplaćivana i naknada po osnovu participacije za stanarinu, u iznosu od 300,00€ mjesečno (za jedanaest mjeseci) odnosno 3.300,00 € na godišnjem nivou.

Fond je u 2010. godini shodno Rješenju direktora vršio isplate i drugih naknada i to: po osnovu povećanog obima posla, nagrada za 8. mart, angažovanja na poslovima održavanja i čišćenja prostorija i rada u tenderskoj komisiji. Po ovom osnovu je isplaćeno 1.110,00€.

2.5.1.3.1. Naknade članovima Upravnog odbora

Revizijom je utvrđeno da je Fond u 2010. godine izvršio isplatu naknada članovima Upravnog odbora u neto iznosu od 29.700,00€, tj. 1.980,00€ po članu upravnog odbora na godišnjem nivou. Na navedeni iznos izvršen je obračun i isplata poreza i prireza u ukupnom iznosu od 2.295,00€, tako da ukupni izdatak po ovom osnovu iznosi 31.995,00€.

Naknada je isplaćivana mjesečno na osnovu rješenja Direktora Fonda u iznosu od 165,00€. Mjesečna naknada u iznosu od tri minimalne cijene rada u Crnoj Gori utvrđena je odlukom Skupština Crne Gore ("Sl. list Crne Gore", br. 77/08 od 16.12.2008. g.) br. 01-960/6, od 11.12.2008. godine.

U postupku revizije na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da su članovima Upravnog odbora Fonda osim navedenih naknada isplaćene i naknade po osnovu upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 6.974,85 € kao i dnevnice za službena putovanja prilikom dolaska na sjednice upravnog odbora u iznosu od 2.984,50 €.

Tabela 6 - Pregled izdataka članovima Upravnog odbora

R/B	OPIS	IZNOS
1	Naknade članovima Upravnog odbora	29.700,00
2	Isplaćene dnevnice za službena putovanja	2.984,50
3	Isplata naknada za upotrebu sopstvenog vozila u službene svrhe	6.974,85
UKUPNO		39.659,35

Na osnovu prezentiranih podataka utvrđeno je da je na ime izdataka za rad Upravnog odbora Fond na godišnjem nivou isplatio neto iznos od 39.659,35€ (27,70% ukupnih izdataka za potrebe Fonda). Prosječno isplaćeni iznos po članu iznosi 2.376,00€ dok je predsjedniku Upravnog odbora isplaćen iznos od 6.721,00€.

Članom 17 Zakona o zaradama državnih službenika i namještenika ("Sl. list Crne Gore", br. 86/09 od 25.12.2009. g.) propisano je da državni službenik, odnosno namještenik ima pravo na naknadu troškova nastalih u vezi sa radom i to: dnevnicu za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu, korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe i naknadu po osnovu odvojenog života od porodice.

Uredbom Vlade ("Sl. list RCG", br. 24/05 ...23/10) utvrđen je uslov, način ostvarivanja i visina naknada i drugih primanja državnih službenika i namještenika, u skladu sa Zakonom.

Shodno važećoj regulativi, pod službenim putovanjem u zemlji, podrazumijeva se putovanje na koje se zaposleni (državni službenik odnosno namještenik) upućuje da, po nalogu starješine državnog organa ili

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

lica koja on ovlasti, izvrši određeni službeni posao van mjesta svog zaposlenja kao i da izuzetno, državni službenik odnosno namještenik može, uz saglasnost starješine državnog organa, koristiti privatni automobil u službene svrhe.

Osim izdataka po osnovu zarada i naknada Fond je u 2010.godini ostvario i izdatke po osnovu nabavke materijala, usluga i opreme u ukupnom iznosu od 62.933,38€.

2.5.2. IZDACI ZA KANCELARIJSKI I OSTALI MATERIJAL

Izdaci za kancelarijski i ostali materijal su ostvareni u ukupnom iznosu od 2.539,41€, a odnose se na izdatke za kancelarijski, potrošni materijal i sitan inventar.

2.5.3. IZDACI ZA REPREZENTACIJU

Izdaci za reprezentaciju su ostvareni u ukupnom iznosu od 7.531,44€, a isti se odnose na izdatke po osnovu pružanja ugostiteljskih usluga i izdatke za nabavku roba za reprezentativne potrebe.

2.5.4. IZDACI ZA SLUŽBENA PUTOVANJA

Izdaci za službena putovanja su ostvareni u iznosu od 10.902,78€, i odnose se na izdatke za službena putovanja i izdatke za korišćenje sopstvenog auta u službene svrhe za predsjednika, članove Upravnog odbora i zaposlene Fonda.

2.5.5. IZDACI ZA UGOVORENE USLUGE

Izdaci za ugovorene usluge su ostvareni u ukupnom iznosu od 16.521,51€, a odnose se na izdatke po osnovu usluga zakupa poslovnog prostora, oglašavanja, usluga administriranja sajta, instaliranja telefonske centrale, usluge štampe, prevođenja, telefonske i ostale usluge.

2.5.6. IZDACI ZA OPREMU

Izdaci za opremu su ostvareni u ukupnom iznosu od 36.341,02€, a odnose se na nabavku službenog automobila, kancelarijskog namještaja i kompjuterske opreme i sl.

2.6. JAVNE NABAVKE

Predmet ove revizije bile su i javne nabavke Fonda za manjine za 2009. i 2010. godinu.

2.6.1. Javne nabavke izvršene tokom 2009. godina

Fond za manjine shodno članu 30 Zakona o javnim nabavkama nije imenovao službenika za javne nabavke.

Shodno članu 27 Zakona o javnim nabavkama, Fond za manjine je donio Plan javnih nabavki za 2009. godinu, po kojem su planirana sredstva za javne nabavke iznosila 36.850,00€.

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

Fond je shodno članu 84 Zakonu o javnim nabavkama Direkciji za javne nabavke dostavio Izvještaj o javnim nabavkama, po kome je vrijednost javnih nabavki po sprovedenim postupcima ukupno iznosila 23.279,88€, što čini 63,17% planiranih sredstava.

Tabela 7. - Pregled izvršenih javnih nabavki za 2009. godinu

R/B	Postupak javnih nabavki	Broj sprovedenih nabavki	Vrijednosti po izvještaju o JN	Vrijednosti po utvrđenom činjeničnom stanju	% učešća
	1	2	3	4	5
1	Šoping metoda	3	19.793,28	19.793,28	73,22%
2	Neposredna pogodba	2	3.486,60	7.239,53	26,78%
UKUPNO:			23.279,88	27.032,81	100,00%

Fond je u izvještaju o javnim nabavkama za 2009. godinu iskazao da je primjenom šoping metode izvršio nabavku roba i usluga u iznosu od 19.793,28€ a putem neposrednog sporazuma u iznosu od 3.486,60€.

Primjenom šoping metode Fond je u 2009. godini izvršio nabavku kancelarijskog namještaja, kompjutera i usluge zakupa poslovnog prostora.

Fond je za zakup poslovnog prostora sproveo postupak javne nabavke primjenom šoping metode. Procijenjena vrijednost javne nabavke je iskazana u iznosu mjesečne zakupnine od 1.000,00€ a ne u iznosu ukupne nabavke što nije u skladu sa član 32 Zakona o javnim nabavkama kojim je precizirano da procijenjenu vrijednost javne nabavke predstavlja ukupna naknada koju će naručilac platiti ponuđaču za robu, usluge ili radove.

Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da su ponuđači dostavili ponude bez dokaza o vlasništvu i namjeni prostora, što ukazuje da nije ispunjen materijalni uslov u pogledu predmeta nabavke - zakup poslovnog prostora.

Nakon sprovedenog postupka Fond je zaključio ugovor br. 557/09 dana 31.12.2009. godine sa fizičkim licem za zakup prostora površine 150m². Ugovor se odnosi na zakup prostora za period 01.01-30.06.2010. godine. Ugovor o zakupu poslovnog prostora je zaključen prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za zaštitu prava iz člana 88 Zakona o javnim nabavkama. Plaćanje je izvršeno prije zaključivanja ugovora dana 28.12.2009.godine u iznosu od 6.000,00€.

U postupku revizije je utvrđeno da vrijednosti javnih nabavki koje su izvršene putem neposrednog sporazuma iznosi 7.239,53€, odnosno **26,78%** ukupno sprovedenih javnih nabavki, što nije u skladu sa čl. 78 Zakona.

2.6.2. Javne nabavke izvršene u 2010. godini

Fond za manjine shodno članu 30 Zakona o javnim nabavkama nije imenovao službenika za javne nabavke. Shodno članu 27 Zakona, Fond je donio Plan javnih nabavki za 2010. godinu (br. 08-1/10 od 29.01.2010. god.), po kojem su planirana sredstva za javne nabavke iznosila 124.200,00€. U narednoj tabeli je dat pregled planiranih sredstava za javne nabavke.

Tabela 8 - Pregled planiranih sredstava za javne nabavke

R/B	Predmet javnih nabavki	Ukupna procijenjena vrijednost javnih nabavki
1	Robe	57.400,00
2	Usluge	
3	Radovi	66.800,00
UKUPNO		124.200,00

Fond za manjine je u Izvještaju o izvršenim javnim nabavkama, po svim sprovedenim postupcima iskazao ukupnu vrijednost nabavki u iznosu od 43.896,92€, a u postupku revizije je utvrđeno da je Fond u 2010. godini izvršio nabavke u ukupnom iznosu od 62.035,66€.

Tabela 9 - Pregled izvršenih javnih nabavki za 2010. godinu

R/B	Postupak javnih nabavki	Vrijednosti po izvještaju o JN	Vrijednosti po utvrđenom činjeničnom stanju	% učešća
/	1	3	4	5
1	Otvoreni postupak	27.990,00	27.990,00	45,12%
2	Pregovarački postupak		6.600,00	10,64%
3	Šoping metoda	11.370,00	4.770,00	7,69%
4	Neposredna pogodba	4.536,92	22.675,66	36,55%
UKUPNO:		43.896,92	62.035,66	100,00%

Fond je u 2010. godini vršio nabavku roba i usluga koristeći otvoreni i pregovarački postupak javne nabavke, šoping metodu i neposredni sporazum.

Fond je izvršio nabavku putničkog automobila putem otvorenog postupka javne nabavke čija je procijenjena vrijednost iznosila 30.000,00€. Nakon sprovedenog postupka zaključen je ugovor br. 2373/10 sa ponuđačem Rokšped Auto Centar na iznos od 27.990,00€. Plaćanje po navedenom ugovoru izvršeno je u cjelosti.

Revizijom je utvrđeno da je Fond nakon isteka ugovora br. 557/09 od 31.12.2009. godine primjenom metode pregovaračkog postupka **bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje**, izvršio nabavku usluga zakupa poslovnog prostora za period od 01.07 - 31.12.2010. od istog ponuđača. Za sprovođenje navedenog postupka Fond je obezbijedio saglasnost Direkcije za javne nabavke broj 01-2183 od 01.06.2010 i zaključio ugovor o zakupu na iznos od 6.600,00€.

Takođe je utvrđeno da je Fond i u 2011.godini nastavio da koristi uluge istog ponuđača shodno dobijenoj saglasnosti Direkcije br 01-4303 da javnu nabavku usluga zakupa poslovnog prostora može sprovesti putem pregovaračkog postupka. Ugovorena zakupnina za 2011. godinu iznosi 14.400,00 € bez PDV-a.

Fond je shodno Izvještaju o izvršenim javnim nabavkama u 2010. godini iskazao da je putem neposrednog sporazuma izvršio nabavku roba i usluga u iznosu od 4.536,92€.

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

U postupku revizije na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da je Fond za manjine izvršio nabavke kancelarijskog namještaja i kompjuterske opreme primjenom šoping metode u iznosu od 4.770,00€ a da je primjenom neposrednog sporazuma izvršio nabavke u iznosu od 22.675,66€, što predstavlja 36,55% ukupno izvršenih javnih nabavki

Članom 78 Zakona o javnim nabavkama propisano je da iznos javnih nabavki sprovedenih putem neposrednog sporazuma ne može biti veći od 10% ukupnih javnih nabavki, s tim da se vrijednost nabavki posmatra s aspekta realizovanih a ne planiranih nabavki što je i stav Komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki (br. 421-1/2009 od 11.06.2009. godine).

U postupku revizije su utvrđene **nepravilnosti** koje se odnose na primjenu Zakona o javnim nabavkama i to:

- Fond u 2010. godini nije bio imenovao službenika za javne nabavke shodno članu 30 Zakona;
- Prispjele ponude za javne nabavke putem šoping metode nisu zavedene u djelovodniku Fonda;
- Datumi na dostavljenim ponudama ne odgovaraju rokovima koji su precizirani Zahtjevom za dostavu ponuda;
- Ugovori su zaključivani prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za zaštitu prava iz člana 88 Zakona o javnim nabavkama;
- Procijenjena vrijednost za zakup poslovnog prostora nije pravilno iskazana shodno Zakonu;
- Fond je u 2009. godini vršio plaćanje roba i usluga prije zaključivanja ugovora;
- Nabavka roba i usluga primjenom neposrednog sporazuma nije vršena u skladu sa članom 78 Zakona o javnim nabavkama.

III **UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE - revizija efektivnosti poslovanja Fonda**

Planom revizije DRI za 2011. godinu kod Fonda za manjine pored opšte revizije - revizije pravilnosti, planirano je da se izvrši i revizija efektivnosti poslovanja Fonda.

Shodno INTOSAI standardima, efektivnost predstavlja odnos između ostvarenih rezultata i postavljenih ciljeva. Subjekt revizije djeluje efektivno ukoliko realizacija njegovih aktivnosti vodi ka ostvarivanju očekivanih rezultata.

Cilj ove revizije je bio da se utvrdi da li Fond za manjine obavlja poslove iz svoje nadležnosti i da li te poslove obavlja na pravi način tj. da li realizacijom svojih aktivnosti ostvaruje očekivane rezultate.

Budući da Fond za manjine svoj osnovni cilj ostvaruje kroz aktivnosti na realizaciji projekata to su u ovom poglavlju prezentirani podaci o podržanim projektima od strane Fonda za 2009. i 2010. godinu po nacionalnim manjinama.

3. **PROJEKTI FONDA ZA MANJINE**

3.1. **Projekti koji su podržani u 2009. godini**

Shodno Odluci o osnovanju i Statutu Fonda za manjine Upravni odbor Fonda donio je Odluku o raspodjeli sredstava za realizaciju projekata za 2009. godinu br. 372/09, od 26.11.2009.g. na iznos od 900.00,00€.

Raspodjela sredstava je izvršena u skladu sa učešćem manjina u strukturi stanovništva Crne Gore shodno rezultatima popisa stanovništva iz 2003. godine.

Tabela 10 - Pregled odobrenih i izvršenih sredstava po nacionalnim zajednicama

R/B	Nacionalna zajednica	% učešća manjina u strukturi stanovništva	Iznos odobrenih sredstava 2009	Iznos izvršenih sredstava 2009	Odstupanja
1	Srbi	63,62%	572.580,00	524.080,00	48.500,00
2	Bošnjaci	15,45%	139.050,00	134.200,00	4.850,00
3	Albanci	10,00%	90.000,00	93.500,00	-3.500,00
4	Muslimani	7,90%	71.100,00	70.120,00	980,00
5	Hrvati	2,20%	19.800,00	48.630	-28.830,00
6	Romi	0,83%	7.470,00	22.470,00	-15.000,00
7	Multinacionalni			7.000,00	-7.000,00
	Ukupno	100,00%	900.000,00	900.000,00	0,00

Iz tabelarnog prikaza može se konstatovati da je **bilo odstupanja** u odnosu na odobrena i izvršena sredstva kod pojedinih nacionalnih zajednica, koja su nastala usled saglasnosti pojedinih zajednica da se finansijski podrže projekti drugih nacionalnih zajednica ili multinacionalni projekti.

Nakon izvršenog detaljnog uvida u sve odobrene projekte, dat je prikaz projekata po nacionalnim manjinama za 2009. godinu.

3.1.1 **Projekti srpske nacionalne manjine u 2009 godini**

U narednoj tabeli dat je pregled projekata odobrenih od strane Fonda za manjine srpskoj nacionalnoj zajednici za 2009. godinu.

Tabela 11. - Pregled projekata srpske nacionalne manjine u 2009 godini

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	Udruženje boraca ratova od 1990.	Doprinos očuvanju nac. identiteta srpskog naroda kroz istinu o ratovima 1991-1999	12.000,00
2	NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju“	Unapređivanje ljudskih prava	27.900,00
3	„Svetosavnik“	Njegovanje amaterskog horskog pjevanja- očuvanje kulturnog identiteta u okviru repertoara	4.000,00
4	Ženski šahovski klub „T-com“	Razvoj i omasovljenje šaha kod ženske populacije u CG	1.000,00
5	Vukić Ilinčić	„Prelazak Vasojevića u Srbiju 1861.godine“	2.500,00
6	Nemanja Živaljević	„Srpski manastiri u Crnoj Gori - monografija	8.000,00
7	Mr. Dragica S. Ivanović	Gramatika srpskog jezika sa osnovnim pojmovima teorije književnosti	1.000,00
8	SPKD „Prosvjeta“ H.Novi	Konzervacija ikona za Crkvu sv. Tome u Trebesinu-H.Novi	1.000,00
9	SPKD „Prosvjeta“ H.Novi	Izvođenje pozorišne predstave „Zemlja nedodijela“	14.110,00
10	SPKD „Prosvjeta“ H.Novi	Vidovdanski sabor crkvenih horova	4.000,00
11	SPKD „Prosvjeta“ H.Novi	Predavanja i dokumentarni filmovi o logoru u Jasenovcu i jasenovačkim pogromima	3.000,00
12	Srpski nacionalni savjet u Crnoj Gori	Zaštita identiteta srpskog naroda u Crnoj Gori	107.400,00
13	Srpski nacionalni savjet u Crnoj Gori	Obnova kulturno-istorijskih spomenika srpskog naroda u Crnoj Gori	25.000,00
14	Srpski nacionalni savjet u Crnoj Gori	Obnova svetinja Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori	27.000,00
15	Srpski nacionalni savjet u Crnoj Gori	Srpske elektronske novine	31.950,00
16	Srpski nacionalni savjet u Crnoj Gori	Dani srpske kulture u Crnoj Gori	36.000,00
17	Srpski nacionalni savjet u Crnoj Gori	Izdavačka djelatnost	62.270,00
18	Srpski nacionalni savjet u Crnoj Gori	„Srpske novine“ – štampani medij	79.300,00
19	Srpski nacionalni savjet u Crnoj Gori	Srpski radio	76.650,00
UKUPNO			524.080,00

Na osnovu tabelarnog pregleda može se konstatovati da je za finansiranje projekata srpske nacionalne manjine utrošeno 524.080,00€ od opredijeljenih 572.580,00€ Odlukom Upravnog odbora Fonda. Sredstva za sprsku nacionalnu manjinu iznosila su 63,62% od ukupnih opredijeljenih sredstava Fonda.

Uvidom u prezentirane projekte srpske nacionalne zajednice može se zaključiti da je srpskom nacionalnom savjetu u 2009. godini uplaćen iznos od 445.570,00€ odnosno 85% ukupno odobrenih sredstava.

U narednom dijelu izvještaja prezentirani su neki od najvećih projekata srpske nacionalne manjine koje je realizovao Srpski nacionalni savjet u CG.

Projekat Srpskog nacionalnog savjeta “Zaštita identiteta Srpskog naroda u Crnoj Gori” dobio je iznos od 107.400,00€, a odnosi se na aktivnosti koje su bile podijeljene u nekoliko segmenata i to:

- Organizacija naučnih skupova (24.000,00€)
- Stipendiranje studenata sa odsjeka za srpski jezik i književnost, Filozofskog fakulteta u Nikšiću i drugih talentovanih studenata srpske nacionalnosti (24.000,00€)
- Istraživanje stepena diskriminacije srpskog naroda u Crnoj Gori.(37.000,00€)
- Obezbeđivanje pravne zaštite za građane srpske nacionalnosti, diskrimisane po raznim osnovama (21.000,00€)

Za projekat “Srpske novine”, Srpski nacionalni savjet dobio je 79.300€, za formiranje medijskog centra koji se bavi pitanjima afirmacije potreba srpskog naroda. Predmetne novine se štampaju u tiražu od 5.000 primjeraka.

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

Za projekat Srpskog nacionalnog savjeta "Srpski radio" izdvojeno je 76.650 €, a utrošak navedenih sredstava odnosi se na aktivnosti formiranja istog.

Projekat Srpskog nacionalnog savjeta "Dani srpske kulture u Crnoj Gori", dobio je iznos od 36.000€. Sredstva za realizaciju ovog projekta odnose se na:

- troškove gostovanja kulturno-umjetničkih društava iz Srbije, Republike Srpske i regiona u Opštinama Crne Gore (20.000€),
- troškove promocija srpskog književnog stvaralaštva u Opštinama Crne Gore (8.000€), i
- troškove obilježavanja značajnih datuma iz istorije srpskog naroda Crne Gore (8.000€).

Za projekat "Srpske elektronske novine" odobren je iznos od 31.950€, koji predstavlja nastavak aktivnosti Srpskog nacionalnog savjeta, vezan za očuvanje i razvoj nacionalnog i etničkog identiteta. Sredstva su odobrena da bi se sačuvao dostignuti stepen realizacije ovog projekta, kako bi se obezbijedile tehničke pretpostavke i redovno održavanje opreme i softvera, ali i kadrovsko jačanje redakcije koje će na uspješan način afirmisati uređivački program, kako bi kroz svoje sadržaje dao snažan doprinos afirmaciji realnog sagledavanja položaja srpskog naroda u Crnoj Gori.

Projekat Srpskog nacionalnog savjeta "Obnova svetinja Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori", dobio je iznos od 27.000 € i to:

- Sredstva za obnovu Manastira sv. Nikolaja na Vranjini 5.000,00€;
- Sredstva za unutrašnje uređenje Hrama Hristovog vaskrsenja u Podgorici 12.000,00€;
- Sredstva za već započetu obnovu svetinja Srpske pravoslavne crkve 10.000,00€.

Projekat Srpskog nacionalnog savjeta "Obnova kulturno-istorijskih spomenika srpskog naroda u Crnoj Gori" dobio je iznos od 25.000 € i to :

- Za izradu projekta za obnovu i revitalizaciju Nemanjinog grada na ušću Ribnice u Moraču u Podgorici iznos od 15.000€,
- Za obnovu i izgradnju spomen-obilježja istaknutim predstavnicima srpskog naroda iz Crne Gore 10.000€.

Izvještaj o utrošenim sredstvima za projekte Srpskog nacionalnog savjeta, nije dostavljen Fondu ali je data je na uvid knjiga "Od obećanja do ispunjenja", koja na 240 strana prezentira aktivnosti Srpskog savjeta, između kojih su i one koje su podržane od Fonda za manjine Crne Gore.

3.1.2 Projekti bošnjačke nacionalne manjine za 2009. godinu

Tabela 12 - Pregled projekata bošnjačke nacionalne manjine za 2009. godinu

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	NVO „Fenomeni“ Kolašin	Kulturna istorija Bošnjaka/Muslimana na sjeveru	1.500,00
2	Art-medija	Dokumentarni film „Svitanje“	3.000,00
3	Adnan Prekić	Iseljavanje islamskog stanovništva iz Crne Gore	2.500,00
4	Safet Hadrović Vrbički	Sermija – Antologija savremene proze Bošnjaka	4.750,00
5	Forum Bošnjaka/Muslimana Crne Gore	Multinacionalno ogledalo Crne Gore	22.000,00
6	Ramiz Luboder	Mali Ilmihal na bosanskom jeziku	2.000,00
7	NVO „Centar za bošnjačke studije“	Uspostavljanje i izrada baze podataka o Bošnj. u dijaspori	5.000,00
8	NVO „Skills“	Različitosti – naša vrijednost	1.500,00
9	Delija Kurpejović	Izvirne bošnjačke pjesme iz Rožaja	5.000,00
10	SOS - Plav	Edukacija Bošnjakinja u sprečavanju nasilja	2.000,00
11	NVO „Exit B“	Integracija Bošnjaka	2.500,00
12	NVO „Exit B“	Bosanski ili Bošnjački jezik	3.000,00
13	Ferijalni savez Crne Gore Magazin "Putovanja"	Multikulturna baština Crne Gore	3.000,00
14	Bošnjački savjet u Crnoj Gori	Kulturna baština Bošnjaka Crne Gore	32.000,00
15	ALMANAH	Baština	17.000,00
16	NVO „Avlija“	Staro Rožaje	1.000,00
17	Bošnjački informativni centar „BICENT“	Bošnjačke novine	17.000,00
18	NVO „Bošnjački kulturni centar“	Dani bošnjačke kulture	3.450,00
19	SCIENCE-ICT	Elektronski rječnik pisaca Bošnjaka	6.000,00
UKUPNO			134.200,00

Na osnovu tabelarnog pregleda može se konstatovati da je za finansiranje projekata bošnjačke nacionalne manjine utrošeno 134.200,00€ a sredstva opredijeljena Odlukom Upravnog odbora Fonda iznosila su 139.050,00€ tj. 15,45% ukupnih opredijeljenih sredstava.

U narednom dijelu biće prezentirani neki od najvećih projekata bošnjačke nacionalne manjine.

Za projekat Bošnjačkog savjeta u Crnoj Gori "Kulturna baština Bošnjaka Crne Gore", dodijeljena su sredstva u iznosu od 32.000 €, u cilju očuvanja od zaborava kulturnog bogatstva bošnjačkog naroda.

Forumu Bošnjaka Muslimana Crne Gore, za projekat "Multinacionalno ogledalo Crne Gore" dodijeljeno je 22.000€.

Uvidom u izvještaj o realizaciji projekta utvrđeno je da su navedena sredstva utrošena za:

- Održavanje okruglog stola: Misija multikulturalnosti u Crnoj Gori
- Održavanje okruglog stola: Odabrane priče Kemala Musića
- Održavanje okruglog stola: Uloga i značaj dinastije Cmojević u crnogorsko-turskom kulturološkom prožimanju
- Zbornik naučnih radova o crnogorsko-turskim odnosima
- Bajramski susreti
- Susreti sa dijasporom
- Revija Forum
- Evropski dan sjećanja na žrtve Srebrnice

Za projekat "Almanah" (časopis koji se bavi proučavanjem, zaštitom i prezentacijom kulturno-istorijske baštine Bošnjaka-Muslimana), odobrena su sredstva u iznosu od 17.000€.

Za projekat "Elektronski rječnik pisaca Bošnjaka", izdvojeno je 6.000€. Fondu je dostavljen detaljan opisni izvještaj o utrošenim sredstvima.

3.1.3 Projekti albanske nacionalne manjine za 2009 godinu

Tabela 13. - Pregled projekata albanske nacionalne manjine za 2009. godinu.

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	Ardita Rama	Razvoj narodne biblioteke u Ulcinju	2.300,00
2	Flamur Anamali	Nacion identit u školskim užbenicima	1.000,00
3	NVO „Perparimi“ Hajrudin Bećović	Dar islamskoj omladini	2.000,00
4	NVO «Novi Horizont» Nazif Velići	Evropske integracije na maternjem jeziku	1.500,00
5	NVO «Shtoj» Leze Lazari	Kompletiranje sa bregasorskom nac. nošnjom	1.500,00
6	Djeka Gjonaj	Porodični život albanaca na seoskim područjima	1.000,00
7	KUD«Koha» Samir Becovic	Obnova dotrajale garderobe	1.750,00
8	Fondacia Studenti Syme Kokaj	Mladi u centru pažnje	2.000,00
9	Ibrahim Berjaši	Sela bez stanovnika	1.000,00
10	NVO „Ora“ Ismet Kalaba	Osvježimo prošlost	2.500,00
11	Qazim Muja	Prevod knjige „Selvite e Tivarit“ autora M. Kraje	1.800,00
12	Syme Kokaj	Obrazov na Albanskom jeziku u Vladimiru	2.000,00
13	KUD „Ramadan Šarkić“	Nabavka narodnih nošnji	11.000,00
14	Udruženje „Staro Tuzi“	Tuzi kroz vijekove	1.500,00
15	Aslan Biša	Ndodhite e Barbanes	1.000,00
16	Vaid i Nevina Turusković	Izrada kataloga narodnih nošnji	2.500,00
17	Art-Club, Ulcinj. Haxhi Shabani	Kultura shqiptare – Štampanje djela	3.000,00
18	U.Ž. NITA, Vera Nikaj Rabiša Becović	Školovanje Alb. žene u periodu 1988-2008	2.000,00
19	NVO Art- Dulcinjum	Očuvanje i razvoj kulturnog identiteta	2.000,00
20	NVO «Koret»Nreke Camaj	Karnevali 2010 Kult. manifestaci. u Malesiji	3.000,00
21	Katolički župni ured u Tuzima	Katolički vjerski časopis «Zani i Shnanout»	3.000,00
22	Sokolj Ljulldjuraj	Malesia kroz vjekove	1.250,00
23	Dritan Abazovic	«Kosmopolitiska kultura i globalna prvda» prev. knjige	1.500,00
24	NVO "Teuta" Maraš Dukaj – Marjan Lulgjuraj	Četiri godiš doba Rijeka Cijevna	1.000,00
25	Ali Gječbritaj	„Tragovi bremena“, štampanje knjige	1.500,00
26	Pjetar Arapović	Ljeljkanje u Malesiji	1.000,00
27	Djoka Dukaj	40 godina od Malisorskog sporazuma – dok. film	3.500,00
28	Nedžat Avdlu	Saradnja za bolju valorizaciju potencijala	1.000,00
29	Husejn Bato Dukaj	Živjeti s nasiljem	1.500,00
30	Savjet Albanaca u Crnoj Gori	Web sajt NSA	1.500,00
31	Savjet Albanaca u Crnoj Gori	NSA i diaspora	4.000,00
32	Savjet Albanaca u Crnoj Gori	Osnaživanje NSA	2.000,00
33	Savjet Albanaca u Crnoj Gori	NSA sa gledišta regiona	2.000,00
34	Savjet Albanaca u Crnoj Gori	Podrška škola sportskim rekviz	2.470,00
35	Savjet Albanaca u Crnoj Gori	Stratš plan za razvoj fiz. kult. u regi. gdje žive Albanci	3.000,00
36	Savjet Albanaca u Crnoj Gori	Nezavisno i istraživačko novinarstvo	2.000,00
37	Savjet Albanaca u Crnoj Gori	7 mart dan učitalja	3.960,00
38	Savjet Albanaca u Crnoj Gori	Strateš. plan za razvoj poljop. u regi gdje živ Albanci	2.500,00
39	Savjet Albanaca u Crnoj Gori	Obeljež Nac.Dana zastave	4.470,00
40	NVO „Internacionalni naučni centar“	Spoznajite pravi put	4.000,00
UKUPNO			93.500,00

Na osnovu tabelarnog pregleda može se zaključiti da je za finansiranje projekata albanske nacionalne manjine utrošeno 93.500,00€ a sredstva opredijeljena Odlukom Upravnog odbora Fonda su iznosila 90.000,00€ tj. 10% ukupnih opredijeljenih sredstava.

Detaljan uvid u dokumentaciju projekata albanske nacionalne manjine koji su dobili podršku Fonda za manjine, nije bilo moguće izvršiti iz razloga što je predmetna dokumentacija uglavnom bila na albanskom jeziku. Većina podržanih projekata se odnosila na izdavačku djelatnost ili izradu monografija.

Za projekat KUD-a Ramadan Šarkić dodijeljen je iznos od 11.000€, i to za nabavku kompleta albanske, muslimanske, bošnjačke i romske narodne nošnje.

3.1.4 Projekti muslimanske nacionalne manjine za 2009. godinu

Tabela 14 - Pregled projekata muslimanske nacionalne manjine za 2009. godinu

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	Matica muslimanska Crne Gore	Finansijska podrška aktivnostima Matice	20.000,00
2	Matica muslimanska Crne Gore	Kulturni i nacionalni status i položaj muslimana Crne Gore	8.000,00
3	Matica muslimanska Crne Gore	Vjersko i kulturno u nac. identitetu muslimana CG	13.200,00
4	Matica muslimanska Crne Gore	Časopis „Osvit“ – glas crnogorskih muslimana	8.000,00
5	Matica muslimanska Crne Gore	Naučni skup: Očuvanje kulturnog identiteta i baštine muslimana Crne Gore	10.000,00
6	Matica muslimanska Crne Gore	Iseljavanje crnogorskih muslimana u Tursku	10.920,00
UKUPNO			70.120,00

Na osnovu tabelarnog pregleda može se konstatovati da je za finansiranje projekata muslimanske nacionalne manjine utrošeno 70.120,00€ a sredstva opredijeljena Odlukom Upravnog odbora Fonda iznosila su 71.100,00€ tj. 7,90% ukupnih opredijeljenih sredstava.

Za projekte muslimanske nacionalne manjine u 2009. godini opredijeljeno je 70.120,00€. Svi podržani projekti odnosili su se na Maticu muslimansku Crne Gore.

Za projekat "Finansijska podrška aktivnostima Matice muslimanske za očuvanje i razvoj nacionalnog i kulturnog identiteta Muslimana Crne Gore", opredijeljeno je 20.000€, i to za obavljanje redovnih djelatnosti Matice na ostvarivanju ustavnih, zakonskih i statutarnih ciljeva i zadataka.

Projekat "Vjersko i kulturno u nacionalnom identitetu Muslimana Crne Gore" podržan je sa 13.200,00€.

Projekat "Iseljavanje crnogorskih Muslimana u Tursku" je dobio podršku Fonda u iznosu od 10.920,00€, i to za prvu fazu, pošto je isti podijeljen u tri faze, u vremenskom trajanju od tri godine. Odnosi se na istraživanje migracija muslimanskog stanovništva iz Crne Gore nakon donošenja odluka Berlinskog kongresa.

Za projekat finansiranja časopisa "Osvit"- glas Muslimana Crne Gore, izdvojeno je 8.000,00€. Izvršen je uvid u štampano izdanje časopisa Osvit koji je štampan u tiražu od 800 primjeraka, po cijeni od 2,00€.

3.1.5 Projekti hrvatske nacionalne manjine za 2009 godinu

Tabela 15 - Pregled projekata hrvatske nacionalne manjine za 2009. godinu

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	NVO «Bokeljska Mornarica-Podružnica Herceg Novi»	Opremanje Odreda Bokeljske mornarice Herceg Novi	2.000,00
2	NVO »Glazbeno prosvjetno Društvo«, Tivat	Objavlivanje i prezentacija dvije jubilarne	2.000,00
3	NVO Hrvatsko građansko društvo Crne Gore-Podružnica Bar	Međunarodni znanstveni skup: Život i djelo barskog nadbiskupa msgr. Šimuna Milinovića	1.800,00
4	Hrvatsko građansko društvo Crne Gore Kotor	Časopis Hrvatski Glasnik	2.000,00
5	Sportski gimnastički klub «Soko 1910» Herceg Novi	Obilježavanje jubileja 100 godina od formiranja	3.500,00
6	NVO «Herceg Stjepan Kosača» H. Novi	Simpozijum: Značaj H. S. Kosače za razvoj Herceg Novog	10.000,00
7	NVO Hrvatsko kulturno-prosvjetno Društvo «Ljudevit Gaj» Tivat	Monografija: Hrvatska kulturna društva u Boki tijekom 18., 19. I prve polovine 20. stoljeća	4.000,00
8	NVO «Hrvatska krovna zajednica» Tivat	Tragom Hrvata Boke i događaja -radio emisija	9.000,00
9	NVO Hrvatsko kulturno-prosvjetno društvo «Ljudevit Gaj» Tivat	Fešta Rogača	2.000,00
10	NVO »Hrvatska krovna zajednica« Tivat	Formiranje biblioteke HKZ »Dux Croatorum«	9.000,00
11	NVO «Ivan Mažuranić» Podgorica	Ivan Meštvović i Mauzolej na Lovčenu	3.330,00
UKUPNO			48.630,00

Na osnovu tabelarnog pregleda može se konstatovati da je za finansiranje projekata hrvatske nacionalne manjine utrošeno 48.630,00€ a sredstva opredijeljena Odlukom Upravnog odbora Fonda iznosila su 19.800,00€ tj. 2,20% ukupnih opredijeljenih sredstava.

Za projekat NVO Hrvatsko kulturno-prosvjetno društvo Ljudevit Gaj, Tivat, "Organizovanje Simpozijuma Značaj Herceg Stjepana Kosače za razvoj Herceg Novog i obezbjeđenje adekvatnog prostora za rad NVO", dodijeljeno je 10.000€.

Projekat "Tragom Hrvata Boke i događaja", NVO Hrvatske krovne zajednice - Dux croatorum, podržan je sa 9.000€, a cilj mu je da se kroz informisanje i edukaciju sačuva nacionalni identitet Hrvata Boke Kotorske. Emitovanje ove emisije se vrši jednom sedmično, a napravljen je serijal od pedeset emisija za godinu dana.

Takođe, i za projekat "Formiranje Biblioteke Hrvatske krovne zajednice - Dux Croatorum", NVO Hrvatska krovna zajednica, dobila je sredstva u iznosu od 9.000€.

3.1.6 Projekti romske nacionalne manjine za 2009 godinu

U narednoj tabeli dat je pregled projekata odobrenih od strane Fonda za manjine romskoj nacionalnoj manjini za 2009. godinu.

Tabela 16 - Pregled projekata romske nacionalne manjine

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	"Udruženje Roma" Podgorica	Promocija Kurana na romskom jeziku	6.470,00
2	Romski savjet u Crnoj Gori	Proslava Svjetskog dana Roma	5.000,00
3	NVO "Čovjek-Rom" Podgorica	Crna Gora je moj dom i moj zavičaj	5.000,00
4	Romski savjet u Crnoj Gori	RAE internet radio: najkraći put do slušalaca	6.000,00
UKUPNO			22.470,00

Na osnovu tabelarnog pregleda može se konstatovati da je za finansiranje projekata romske nacionalne manjine utrošeno 22.470,00€ a sredstva opredijeljena Odlukom Upravnog odbora Fonda iznosila su 7.470,00€ tj. 0,83% ukupnih opredijeljenih sredstava.

Za projekat Udruženja Roma "Promocija Kurana na romskom jeziku", dodijeljena su sredstva u iznosu od 6.470,00€.

NVO "Čovjek - Rom" za realizaciju projekta "Afirmacija kulturne različitosti Crne Gore", dobila je sredstva u iznosu od 5.000,00€.

3.1.7 Multinacionalni projekti za 2009 godinu

U narednoj tabeli dat je pregled sredstava odobrenih od strane Fonda za manjine multinacionalnim projektima za 2009. godinu.

Tabela 17 - Pregled multinacionalnih projekata

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	YIHR Edina Hasanaga Čobaj	Informisanje na manjiskim jezicima u Javnom servisu	1.000,00
2	Agencija za lokalnu demokratiju i partnerstvo Crne Gore	Jačanje kapaciteta nacionalnih savjeta	6.000,00
UKUPNO			7.000,00

Za multinacionalne projekte izdvojeno je 7.000,00€.

3.2. Projekti koji su podržani u 2010. godini

Fond za manjine je shodno Odluci Upravnog odbora br. 846/10 od 26.11.2010. g. za realizaciju projekata za 2010. godine izvršio raspodjelu dijela sredstava Fonda za manjine na osnovu javnog konkursa u ukupnom iznosu od **850.000 €**.

Raspodjela sredstava je izvršena u skladu sa učešćem manjina u strukturi stanovništva Crne Gore shodno rezultatima popisa iz 2003. godine.

Tabela 18. Pregled odobrenih i izvršenih sredstava po nacionalnim zajednicama u 2010. godini

R/B	Nacionalna zajednica	Procenat u manjinskom	Iznos predviđenih sredstava 2010. g.	Iznos dodijeljenih sredstava 2010. g.	Odstupanja
1	Srbi	63,62%	540.770,00	525.770,00	15.000,00
2	Bošnjaci	15,45%	131.325,00	121.205,00	10.120,00
3	Albanci	10,00%	85.000,00	87.400,00	-2.400,00
4	Muslimani	7,90%	67.150,00	59.150,00	8.000,00
5	Hrvati	2,20%	18.700,00	24.620	-5.920,00
6	Romi	0,83%	7.055,00	7.055,00	0,00
7	Multinac.			21.000,00	-21.000,00
	UKUPNO	100,00%	850.000,00	846.200,00	3.800,00

Kao što se iz tabelarnog pregleda vidi postoje odstupanja u iznosima dodijeljenih sredstava, a ista predstavljaju sredstva koja su pripadnici jedne nacionalne zajednice ustupili za finansiranje projekata drugim zajednicama, tj. pripadnici određenih nacionalnih zajednica su dodijeljenim sredstvima podržali i projekte drugih nacionalnih zajednica i multinacionalne projekte.

Od 282 projekta koja su pristigli na konkurs za korišćenje sredstava Fonda za manjine u 2010. godini, podržano je 126 (44,09%) od kojih tri projekta nijesu realizovana, dok je 156 (55,91%) odbijeno.

U izvještaju su dalje prezentirani odobreni projekti shodno Odluci o korišćenju sredstava Fonda za 2010. godinu razvrstani u skladu sa učešćem manjina u strukturi stanovništva Crne Gore shodno rezultatima poslednjeg popisa stanovništva. U datim tabelarnim prikazima su u okviru određene nacionalne manjine obuhvaćeni i zajednički i multinacionalni projekti koji su podržani sredstvima dodijeljenim toj nacionalnoj zajednici.

3.2.1 Projekti srpske nacionalne manjine za 2010 godinu

Tabela 19. Pregled projekata srpske nacionalne manjine za 2010. godinu.

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Iznos sredstava
1	Srpski Savjet u Crnoj Gori	„Izdavačka djelatnost“	65.000,00
2	Srpski Savjet u Crnoj Gori	„Obnova svetiinja Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori“	30.000,00
3	Srpski Savjet u Crnoj Gori	„Srpske elektronske novine“	27.300,00
4	NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju“-Podgorica	„Srpska televizija“	167.200,00
5	SPKD „Prosvjeta“ H.Novi	„Vidovdanski Sabor Pravoslavnih crkvenih horova“	8.170,00
6	NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju“-Podgorica	„Srpske novine-štampani mediji“	72.600,00
7	NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju“-Podgorica	Srpski „Kul“radio	60.900,00
8	Srpski Savjet u Crnoj Gori	„Dani srpske kulture“	15.000,00
9	Srpski Savjet u Crnoj Gori	„Zaštita identiteta Srpskog naroda u Crnoj Gori „	79.600,00
	Ukupno		525.770,00

Za podršku projekata srpske nacionalne manjine za 2010. godinu izdvojeno je 525.770,00€.

Uvidom u odobrene projekte za ovu nacionalnu manjinu revizijom je utvrđeno da od 9 odobrenih projekata ukupne vrijednosti 525.770,00 eura 5 (projekata) je dodjeljeno Srpskom nacionalnom savjetu, a 3 NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju“ Podgorica. Kod ove nacionalne manjine konstatovano je da je više od 95% sredstava koncentrisano za finansiranje samo dva korisnika, što nije slučaj kada je u pitanju raspodjela sredstava kod većine nacionalnih manjina.

U narednom dijelu izvještaja prezentirani su neki od većih projekata srpske nacionalne manjine.

Za projekat NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju“ - Podgorica „Srpska televizija“ izdvojeno je 167.200€. "Srpska televizija će posebno pratiti značajne manifestacije srpskog naroda u Crnoj Gori i kao medij će biti otvorena za sve aktuelne programske sadržaje".

Za projekat Srpskog Savjeta u Crnoj Gori „Izdavačka djelatnost“ izdvojeno je 65.000€. "Srpska književna zadruga radi u okviru Srpskog nacionalnog savjeta, a svoja izdanja štampa isključivo na srpskom jeziku i ćirilicom pismu, što predstavlja način zaštite srpskog jezičkog identiteta u Crnoj Gori".

Srpski Savjet u Crnoj Gori ja za projekat "Dani srpske kulture u Crnoj Gori", dobio sredstva u iznosu od 15.000€. U okviru realizacije projekta "Dani srpske kulture u Crnoj Gori", posebna pažnja biće posvećena da sadržaj ovog projekta doprinese očuvanju i unapređivanju kulturnog identiteta srpskog naroda u Crnoj Gori.

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

3.2.2 Projekti bošnjačke nacionalne manjine za 2010 godinu

U narednoj tabeli dat je pregled projekata odobrenih od strane Fonda za manjine bošnjačkoj nacionalnoj zajednici za 2010. godinu

Tabela 20. Pregled projekata bošnjačke nacionalne manjine

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	Adrović Admir	www.bicent.com , prvi bošnjački web portal iz C.G.	3.500,00
2	„Bošnjački informativni centar“ D.O.O.-Rožaje	„Bošnjačke novine“ prve novine na bosanskom jeziku u C.G.	4.000,00
3	TV „APR“-Rožaje	„Rad na snimanju, obradi materijala i emitovanje sadržaja sa okruglih stolova, manifestacija i dr. aktivnosti u susret popisu stanovništva 2011. god. u cilju afirmacije i očuvanja identiteta Bošnjaka Crne Gore	5.000,00
4	KUD „Stara Varoš“-Podgorica	„Ne prepustiti zaboravu-kupovina 20 kompleta dječjih muslimanskih/bošnjačkih nošnji iz Podgorice“	1.500,00
5	Zaim Azemović	„Humanost Bošnjaka C.G. u odnosu na komšije, druge vjere i izbjeglice“	1.500,00
6	NVO „Ikre“-Rožaje	„Očuvanje etnografskog blaga i starih zanata u Rožajama“	1.000,00
7	Ibiš Kujević	„Istraživanje muzičkog blaga sjevera C.G.“ (snimanje i objava na cd-u i u priručniku sa notnim zapisima.)	2.000,00
8	KUD „Vrelo Ibra“-Rožaje	„Bošnjačke igre i pjesme iz Rožaja i okoline“	3.000,00
9	Mr. Halil Markišić	„Prirodna i kulturna istorijska baština Plavsko-Gusinjskog kraja“	1.500,00
10	Bošnjački savjet u C.G.	Sufinansiranje nedostajućih sredstava za „manif. Sehara bošnjačke kulture“	7.105,00
11	Sulejman Beća Kujević	„Bošnjačka instrumentalna muzika“ (obrada izvorne muzike)	1.000,00
12	Forum Bošnjaka/Muslimana Crne Gore	„Bošnjaci u multinacionalnom ogledalu“	15.000,00
13	„Format“-studio za produkciju, dizajn i reklame-Podgorica	Dokumentarni film „Homer sa Obrova“	500,00
14	NVO „Media Plav“	„Džamije u Plavu i Gusinju“	2.000,00
15	„ALMANAH“	„BAŠTINA“	10.000,00
16	NVO Za nauku, kulturu i umjetnost Bošnjaka „Vakat“ Plav	„Spoj svih kultura u Opštini Plav“	1.000,00
17	Kenan Duraković	Dok. film „Arhitektonsko naslijeđe Muslimana i Bošnjaka u Crnoj Gori“	1.000,00
18	NVO „Glas tradicije, dijaloga, tolerancije“ Bijelo Polje	„Bogatstvo naših razlika“ (zapis, report. i objav. u časop. Mozalik)	1.000,00
19	Dina Murić	„Slike koje su ubile mit“ prev. knjige na njemački jezik	1.500,00
20	NVO „Artmedia“ Rožaje, Edo Murić	„Lavirint od trave“ snimanje filma	2.000,00
21	Aldemar Ibrahimović	„Promoviranje elemenata nacionalne kulture Bošnjaka C.G. u Francuskoj (izložba slika)	500,00
22	NVO „Gajret“ Bar	„Instrumentalna interpretacija sevdalinke sa motivima i stilskim crtama modernog harmonsko muzičkog jezika kod Bošnjaka“	1.000,00
23	Ismet Agović	„Izvorne bošnjačke pjesme i sevdalinke sa prostora CG i Sandžaka“	500,00
24	NVO „Mona“ Bijelo Polje	„Tradicionalna kuhinja bjelopoljskog kraja“	1.000,00
25	NVO „Egalite“ -Plav	„Prokletije gdje Crna Gora ljubi nebo“	2.500,00
26	NVO „Likovni klub Kula“	„Boje da nas spoje“	500,00
27	Mirela Avdić	„Sa tradicionalnim u integracije“	1.000,00
28	Bošnjačko društvo kulture „Avlija“ Rožaje	„Produkcija dokumentarnog filma Rožaje, arh. i kultura stanovanja u XX vijeku“	500,00
29	Ramiz Luboder	„Ilmihal za drugi razred vjeronauke sa Elif-sufarom na bosanskom jeziku i DVD Sufarom“	1.000,00
30	NVO „Exit B“ Plav	„Bošnjaci i bosanski jezik na popisu stanovništva“	1.000,00
31	„ALMANAH“	Jubilarni 50-ti broj časopisa „ALMANAH“ (priprema štampanje i promocija)	6.000,00
32	PSK „Hrid“-Plav	III Medjunarodna studenstva likovna kolonija „Hrid 2011“	4.000,00
33	NVO „Vakat“ Rožaje	„Pospješivanje odnosa CG sa dijasporom“	2.000,00
34	NVO „Horizonti“ Centar za međukulturno razumijevanje-Podgorica	„Bošnjakinja na pragu svog identiteta“	500,00
35	„Udruženje likovnih umjetnika Bošnjaka Crne Gore“-Podgorica	„Kaligrafija nekad i sad“	1.000,00
36	Asmir Pepić	„Islamski web portal u CG „ www.monteislam.com “	1.000,00
37	NVO „Bošnjački kulturni centar“ Bijelo Polje	„Rječnik bošnjačke kulture“	2.000,00
38	NVO „Bošnjački kulturni centar“ B. Polje	„Dani bošnjačke kulture 2011. god.“	3.000,00
39	Vaid Turusković	„Očuvanje rukotvorina Bošnjaka/Muslimana“	2.000,00
40	„Bošnjački savjet u C.G.“	„Očuvanje i promocija nacionalnih simbola, zastave i grba Bošnjaka u C.G.“	15.500,00
41	KUD „Ibrik“ -Plav	„Nabavka nošnji za javne nastupe Kud“Ibrik“	3.600,00
42	OD „Bradva Company“-RTV „Luna“-Plav	„Nabavka studijske opreme TV“Luna“	1.000,00
43	Djzović Safet	„Obuka muzičkih talenata na harmonici i žičanim instrumentima, kao i afirmacija pjevača, muzičkih talenata svih nacija opštine Rožaje“	500,00
44	NVO „Adriatic Star“-Bijelo Polje	„Kulturna riznica Muslimana/Bošnjaka B. Polje“	1.500,00
45	SOS Telefon za žene i djecu žrtve i nasilja – Plav	„Bošnjakinje u savremenom svijetu“	1.500,00
46	Salko Luboder	„Bošnjački pisci C.G. zastupljeni u školskom programu (sa autent. aud. i vid. insertima)“	1.500,00
UKUPNO			121.205,00

Za podršku projektima bošnjačke nacionalne zajednice za 2010. godinu, izdvojeno je 121.205,00€.

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

U narednom dijelu izvještaja prezentirani su neki od većih projekata bošnjačke nacionalne manjine.

TV "APR" - Rožaje je za projekat „Rad na snimanju, obradi materijala i emitovanju sadržaja sa okruglih stolova, manifestacija i drugih aktivnosti u susret popisu stanovništva 2011. g. u cilju afirmacije i očuvanja identiteta Bošnjaka Crne Gore”, dobila 5.000,00€.

Za projekat Bošnjačkog savjeta u C.G. „Očuvanje i promocija nacionalnih simbola, zastave i grba Bošnjaka u C.G.”, dodijeljena su sredstva u iznosu od 15.500,00€.

Za projekat „ALMANAH“ i štampanje Jubilarnog 50-tog brojaj časopisa „ALMANAH“ (priprema štampanje i promocija) izdvojeno je 6.000,00€.

3.2.3 Projekti albanske nacionalne manjine za 2010 godinu

U narednoj tabeli dat je pregled projekata odobrenih od strane Fonda za manjine albanskoj nacionalnoj zajednici za 2010. godinu

Tabela 21. Pregled projekata albanske nacionalne manjine u 2010. g.

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	NVO "Perparimi" Hajrudin Bećović	„Pohađanje vaninstitucionalnog obrazovanja na maternjem jeziku“	2.000,00
2	NVO "Internacionalni naučni centar" ILC-Tuzi	„Spoznajte pravi put-dar albanskoj bošnjačkoj i muslimanskoj omladini“	3.500,00
3	Katolički župni ured "Sv. Ante"-Tuzi	Časopis glasnik Sv. Antuna "Zani i Shna Ndout"	1.000,00
4	NVO „Plima“-Ulcinj	Edi Shukriu- Eminentne Albanke (prev.i objav.knjige)	1.000,00
5	Ali Salaj	„Križa identiteta“	1.500,00
6	KUD "Koha"-Dinoša-Tuzi	„Afirmacija mladih za očuvanje zvuka albanskih narodnih instrumenata“	2.000,00
7	Enver Mollabeqiri	„Uz šolju kafe“ (meditacija i mišljenje)i zdav.knjige	1.000,00
8	NVO "Karnevali-Koret",-Tuzi	„Karnevali-Koret 2011.god.“	2.000,00
9	Fondacioni „Studenti“ Sume Kokaj Ulcinj	„Mladi u fokusu stvaralaštva“	1.500,00
10	KUD „Liria“ Milesh-Tuzi	„Nabavke Albanske nacionalne nošnje“	2.000,00
11	Hajredin Kovaci	Zbirka poezije „Trula Daska“	1.500,00
12	NVO „Ora“ Ulcinj	„Drevni Šas spomenik kulture“	1.500,00
13	Hajro Ulqinaku	Proza za Ulcinj „ Ulcinje ti tvrdjavo“	1.000,00
14	NVO „Etno-harmonia“ Podgorica	Monografija «muzički instrumenti i koreografski folklor Albanaca u CG“	1.000,00
15	Albanski Savjet u Crnoj Gori	„Obilježavanje 28.Novembra- Dana zastave“	5.000,00
16	Albanski Savjet u Crnoj Gori	"Gorska vila" (književni susreti,i podizanje spomenika ubijenim izbjeglicama)	3.000,00
17	„Zavičajni muzej“ i NVO „Ora“ Ulcinj	„Osvježimo prošlost 3“	1.500,00
18	Nail Draga	Revista „LEMBE“ br. 16	1.200,00
19	Albanski Savjet u Crnoj Gori	„Barski masakar“ (jednodnevni okrugli sto)	4.000,00
20	Albanski Savjet u Crnoj Gori	„Usmena književnost i nacionalni identitet Albanaca“ (naučni simpozijum)	2.000,00
21	Albanski Savjet u Crnoj Gori	„Ažuriranje Web sajta nacionalnog savjeta Albanaca“	1.500,00
22	Albanski Savjet u Crnoj Gori, i NVO "Harmonia"-Ulcinj	„Dani albanske poezije u Svaču-6 i 7 avgust 2011.god.“	2.000,00
23	Udruženje „Staro Tuzi“Tuzi	„Izrada štampanje i promocija Kataloga fotografija“	500,00
24	Albanski Savjet u Crnoj Gori	„Ljetnja slava 2011 – Dani kulture i sporta u Krajini“	1.500,00
25	Albanski Savjet u Crnoj Gori	7.Mart „Dan učitelja“	4.000,00

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
26	Albanski Savjet u Crnoj Gori	„Snabdjevanje škola sa nastavom na albanskom jeziku u C. G, sa geografskim kartama na albanskom jeziku“	1.300,00
27	NVO „Don Gjon Buzuku“ Ulcinj	Formiranje folklorne grupe „Buzuku“ i priprema koreografije „Šestanska igra“	1.000,00
28	KUD „Besa“ Tuzi	„Učešće na 45-tom međunarodnoj smotri folkloru od 20-24.07.2011 god.“ u Zagrebu	1.000,00
29	dr. Paloke Berisha	„Odnosi između učenika i nastavnika u nastavnom procesu“	1.500,00
30	Ardita Rama	„Razvoj narodne biblioteke u Ulcinju 1965-1995 „štampanje knjige“	2.700,00
31	KUD „Ramadan Šarkić“ Tuzi	„Očuvanje kulturnog nasljedja i kulturnog diverziteta i njihovo uključivanje u savremene evropske kulturne tokove“	3.500,00
32	NVO „ART-DULCINIUM“-Ulcinj	„Likovni simpozijum albanskih umjetnika iz regiona“	2.000,00
33	Haxhi Shabani	„Dvojezičnost kod Albanaca u Crnoj Gori“	2.000,00
34	Anton Lulqjuraraj	Arheološko nasljedstvo regiona „ Malesije“ na teritoriji Crne Gore	1.000,00
35	„Art-Club“-Ulcinj	„Kultura Albanaca u Crnoj Gori 2011“	3.000,00
36	NVO „Asocijacija“-Ulcinj	„Karta Ulcinja sa kulturno istorijskim monumentima“	1.400,00
37	KUD „Ded Gjon Luli“ Tuzi	„Mi ne možemo učiniti velike stvari još, ali male stvari činimo s velikom ljubavlju“	1.500,00
38	NVO „Horizonti“-centar za međukulturno razumijevanje“-Podgorica Ali Bardhi	„Doprinos visokih ličnosti Osmanskog carstva za nacionalno pitanje Albanaca“	1.800,00
39	Ali Gjecbritaj	„Orlovi Rumije“ štamp. knjige	1.000,00
40	Aishe dhe Ali Gjecbritaj	„Talas“ izdavanje škol. lista	700,00
41	Anton Goččaj	„Albanska književnost u Crnoj Gori“ (studije „pregled)	1.200,00
42	Ali Daci	Objava knjige «Krvave staze»	2.000,00
43	Čazim Muja	„Čitanje u umjetnosti“ (izdavanje knjige sa estetskim vrijednostima vizuelne umjetnosti)	1.500,00
44	Lumnje Rexha Bisha-Ulcinj	„Raširi krila“	1.000,00
45	Aslan Bisha	„Ljudske sudbine“ (objav. romana)	1.000,00
46	Udruženje za kulturna i društvena pitanja „Malesia“-Podgorica,	Časopis „Malesia „ na albanskom jeziku	1.000,00
47	NVO „Shtof“-Ulcinj, Leze Lazari	„Nabavka nacionalne albanske nošnje za muškarce „	1.000,00
48	JU O.Š. „Jedinstvo „ Skorač-Tuzi	„Snabdjevanje školske biblioteke sa lektirama na albanskom jeziku“	600,00
49	Samir Bečaj	„Pjesme i igre iz Malesije „(turistička panorama)	1.500,00
50	Fondacioni „Lika“ Ulcinj	„Originalne pjesme sa primrskim melosem“	1.500,00
51	Centar za etničke odnose i manjinska prava „PAX“Ulcinj	„Značaj popisa stanovništva za manjine“	1.000,00
UKUPNO			87.400,00

Za podršku projektima albanske nacionalne manjine za 2010. godinu izdvojeno je 87.400,00€.

Obrazloženja većine projekata su kratka i uopštena i na osnovu istih se ne može donijeti konkretni zaključak u prilog ostvarivanju ciljeva koji bi bili afirmativni u smislu zadataka zbog kojih je Fond i osnovan.

Kao dodatni otežavajući faktor utvrđeno je podnošenje, osim u pojedinačnim slučajevima, projektne dokumentacije pripadnika Albanske nacionalne zajednice na albanskom jeziku, bez dostavljanja prevoda. Shodno Ustavu CG službeni jezik na teritoriji Crne Gore je crnogorski, pa je dokumentaciju bilo neophodno dostavljati na crnogorskom jeziku.

3.2.4 Projekti muslimanske nacionalne manjine za 2010 godinu

U narednoj tabeli dat je pregled projekata odobrenih od strane Fonda za manjine muslimanskoj nacionalnoj zajednici za 2010. godinu.

Tabela 22. Pregled projekata muslimanske nacionalne manjine u 2010. g.

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	NVU.F.A. "Monte Folk" Podgorica	„Kupovina narodne nošnje i scenografije za muzičko scenski prikaz muslimanske svadbe Podgorice“	3.000,00
2	Matica Muslimanska Crne Gore	Treći broj časopis "Osvit" glas Muslimana Crne Gore	6.000,00
3	Matica Muslimanska Crne Gore	Iseljavanje Muslimana C.G. u Tursku od 1946 do 1970.god. (dofinansiranje)	10.220,00
4	Matica Muslimanska Crne Gore	„Očuvanje i razvoj nacionalnih i kulturnih posebnosti manjinskog muslimanskog naroda C.G. iz čl.1 Odluke o osnivanju Fonda za manjine“	18.430,00
5	Muslimanski Savjet u CG	„Ekonomsko-socijalni i društveni status i položaj Muslimana u CG“	4.000,00
6	Muslimanski Savjet u CG	"Riječnik orijentalizma" (turcizama, arabizama i persijanizama) na crnogorskom jeziku Muslimana CG	4.000,00
7	Muslimanski Savjet u CG	„Orijentalni spomenici kulture u Boki Kotorskoj“	5.500,00
8	Muslimanski Savjet u CG	„Putevi Redža Mulića“	8.000,00
UKUPNO			59.150,00

Za podršku projektima muslimanske nacionalne manjine za 2010. godinu, opredijeljeno je 59.150,00€.

Projekat Muslimanskog Savjeta u CG „Ekonomsko-socijalni i društveni status i položaj Muslimana u CG, podržan je sa 4.000€. Cilj projekta je istraživanje koje će doprinijeti detaljnijem saznanju o ekonomsko-socijalnom statusu Muslimana CG, kao i o njihovom održivom razvoju. Koncept održivog razvoja podrazumijeva balansiranje ekonomskih, socijalnih i društvenih zahtjeva kako bi se osiguralo "zadovoljavanje potreba sadašnje generacije bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe".

3.2.5 Projekti hrvatske nacionalne manjine za 2010 godinu

U narednoj tabeli dat je pregled projekata odobrenih od strane Fonda za manjine hrvatskoj nacionalnoj zajednici za 2010. godinu

Tabela 23. Pregled projekata hrvatske nacionalne manjine u 2010. g.

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	NVO „Ivan Mažuranić“ Podgorica	Izdavanje reprints „Parčičev glagoljski Misal“	9.250,00
2	NVO „Glazbeno prosvjetno društvo“ Tivat	„Popuna puhačkog orkestra GPD Tivat“	500,00
3	NVO „Josip Juraj Štrossmajer „Bar“	„Kulturno povjesna zbivanja i spomenici Hrvata u Spiču“	1.570,00
4	NVO "HKZ-Dux Croatorum"-Tivat	„Fešta Rogača“	1.000,00
5	NVO "HKZ-Dux Croatorum i Radio DuX"-Tivat	„Radio emisija o Hrvatima Boke i događajima“	11.000,00
6	NVO "HKZ-Dux Croatorum" i NVO "HKPD Ljudevit Gaj"-Tivat	„Mate Brničević“, pobuna ,zatvor, streljanje, pok. u Škaljarima.pren.posm.ostat.u Krnja Jesenice(1924),uz autent.fotografije	1.300,00
UKUPNO			24.620,00

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

Za podršku projektima hrvatske nacionalne manjine za 2010. godinu, opredijeljeno je 24.620,00€.

NVO "HKZ-Dux Croatorum i Radio DuX"-Tivat za projekat „Radio emisija o Hrvatima Boke i događajima” dobila je sredstva u iznosu od 11.000€. Osnovni cilj projekta je informisanje, edukacija, razvoj, očuvanje nacionalnog i etničkog identiteta Hrvata Boke Kotorske.

3.2.6 Projekti romske nacionalne manjine za 2010 godinu

U narednoj tabeli dat je pregled projekata odobrenih od strane Fonda za manjine romskoj nacionalnoj zajednici za 2010.godinu.

Tabela 24. Pregled projekata romske nacionalne manjine u 2010. g.

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	Nacionalni savjet Roma i Egipćana-Podgorica	„RAE radio”	7.054,00
UKUPNO			7.054,00

Za podršku projektu romske nacionalne manjine za 2010. godinu opredijeljeno je 7.054,00€.

3.2.7 Multinacionalni projekti

U narednoj tabeli dat je pregled multinacionalnih projekata odobrenih od strane Fonda za manjine za 2010. godinu.

Tabela 25. Pregled multinacionalnih projekata u 2010. g.

R/B	Naziv podnosioca projekta	Naziv projekta	Odobreni iznos
1	Islamska zajednica u C.G.-Odbor Islamske zajednice za Boku Kotorsku i Budvu –Tivat	„Islam je dio našeg identiteta”	12.500,00
2	NVO „Herceg Stjepan Kosača” H.Novi	„Simpozijum Herceg Stjepan Kosača i razvoj H.Novog (učešće nacionalne zajednice Hrvata, Srba, Bošnjaka Muslimana)”	8.600,00
UKUPNO			21.100,00

Za podršku multinacionalnim projektima za 2010. godinu izdvojeno 21.100€.

Za NVO „Herceg Stjepan Kosača” H. Novi i njihov projekat „Simpozijum Herceg Stjepan Kosača i razvoj H.Novog (učešće nacionalne zajednice Hrvata, Srba, Bošnjaka Muslimana)” izdvojena su sredstva u iznosu od 8.600,00€. Cilj realizacije ovog Simpozijuma su nova saznanja o uticaju Herceg Stjepana Kosače na unapređenje civilnog življenja različitih nacionalnih zajednica na prostoru Herceg Novog.

U narednoj tabeli dat je uporedni pregled odobrenih i izvršenih sredstava za realizaciju projekata Fonda za manjine u 2009. i 2010. godini.

Tabela 26 - Uporedni pregled odobrenih i izvršenih sredstava za realizaciju projekata Fonda u 2009. i 2010. godini.

R/B	Nacionalna zajednica	Procenat u manjinskom	Iznos odobrenih sredstava 2009. g.	Iznos izvršenih sredstava 2009. g.	Iznos odobrenih sredstava 2010. g.	Iznos izvršenih sredstava 2010. g.
1	Srbi	63,62%	572.580,00	524.080,00	540.770,00	525.770,00
2	Bošnjaci	15,45%	139.050,00	134.200,00	131.325,00	121.205,00
3	Albanci	10,00%	90.000,00	93.500,00	85.000,00	87.400,00
4	Muslimani	7,90%	71.100,00	70.120,00	67.150,00	59.150,00
5	Hrvati	2,20%	19.800,00	48.630	18.700,00	24.620
6	Romi	0,83%	7.470,00	22.470,00	7.055,00	7.055,00
7	Multinac.			7.000,00		21.000,00
	UKUPNO	100,00%	900.000,00	900.000,00	850.000,00	846.200,00

4. KONKURSI ZA KORIŠĆENJE SREDSTAVA FONDA

U postupku revizije je utvrđeno da Fond krajem godine raspisuje Konkurs za korišćenje sredstava, i ako to nije bilo uslovljeno dinamikom otpuštanja budžetskih sredstava.

- Uvidom u sadržinu Konkursa i obrazac prijave, utvrđeno je da su nosioci projekta u 2009. godini bili dužni precizirati indikatore učinka za projekte, a da je u 2010. godini ova obaveza ukinuta.
- Podaci o projektu koje sadrži konkursna prijava većinom ne obezbjeđuje licima koja donose odluke dovoljno informacija koje bi opravdale prihvatanje ili odbacivanje predloženog projekta iz razloga što su elementi prijave (ciljevi, sadržina i kriterijumi za utvrđivanje doprinosa projekta) dati opisno i uopšteno i ne sadrže razrađene indikatore za mjerenje rezultata.
- Projektna dokumentacija pripadnika Albanske nacionalne zajednice u većini slučajeva dostavljena je uglavnom na albanskom jeziku, bez dostavljanja prevoda.

5. IZVJEŠTAJI O REALIZACIJI PROJEKATA

Uvidom u Izvještaje o realizaciji podržanih projekata za 2009. godinu utvrđeni su sledeći nedostaci i to:

- Korisnici sredstava Fonda dostavili su Izvještaje o realizaciji projekata za 2009. godinu uz napomenu da je Srpska nacionalna zajednica svoje aktivnosti vezano za realizaciju projekata dostavila u formi publikacije (knjige) a ne u formi izvještaja. Izvještaji o realizaciji projekata su nekompletni, površni, iskazi su opisni i bez adekvatnih finansijskih dokaza na osnovu kojih bi se mogli utvrditi stvarni troškovi po projektu i nijesu usklađeni sa čl.4 Ugovora o finansiranju i sufinansiranju projekata (konstatacija se odnosi na više od 50% izvještaja).

- Djelimično je izvršena realizacija ugovorenih obaveza kod većine nosioca projekata;
- Kašnjenje u realizaciji projekata, ukazuje na nedovoljno utemeljen princip odgovornosti korisnika odobrenih sredstava.

Revizijom je utvrđeno da izvještaji o realizaciji projekata nijesu dostavljeni Fondu do okončanja terenskog rada tj. 10.03.2011. godine iz razloga što je raspodjela sredstava za realizaciju projekata izvršena krajem decembra 2010. godine a realizacija pojedinih projekata traje i do godinu dana.

6. PRAVILNIK O UTVRĐIVANJU KRITERIJUMA ZA RASPODJELU SREDSTAVA

Fond za manjine treba da obezbijedi prethodne uslove tj. da stvori pretpostavke za odgovarajuće korišćenje sredstava namijenjenih za projekte. U sprovođenju ovih aktivnosti Fond treba i da pomogne nosiocima projekata, da im pruži jasnu ideju o tome kako da predstave, tj. formulišu zadatak koji žele sprovesti, i da im kroz podzakonski okvir da jasan putokaz u kom pravcu treba da djeluju, da bi ostvarili cilj koji se ogleda u očuvanju i unapređenju nacionalnog, etničkog, kulturnog i vjerskog identiteta nacionalnih zajednica. Pravilnikom o utvrđivanju kriterijuma za raspodjelu sredstava se konkretizuju namjena, sadržina i vrednovanje projekata. Analizom predmetnog Pravilnika utvrđeni su nedostaci koji se odnose na: uopštenost, nejasnoće i nepreciznost zadatih kriterijuma, jer su isti postavljeni na nivou opštih načela i nijesu dobar vodič za vrednovanje projekata.

Navedenim Pravilnikom u tački 10 precizirano je da nosioci projekata ukoliko nisu dostavili Izvještaj o realizaciji projekata i utrošku sredstava odobrenih na proteklom konkursu to učine prilikom apliciranja za finansiranje novog projekta. Navedenu tačku Pravilnika **treba izmijeniti** na način da su nosioci projekata dužni dostaviti Fondu izvještaj o realizaciji u roku definisanom u ugovoru, jer u suprotnom gube pravo da konkurišu za sredstva koje će Fond raspodjeljivati u narednom periodu.

7. UGOVORI O FINANSIRANJU / SUFINANSIRANJU PROJEKATA

Fond za manjine je u skladu sa Odlukom Upravnog odbora o korišćenju sredstava zaključivao Ugovore o finansiranju/sufinansiranju projekata, sa podnosiocima istih. Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da je Fond korisnicima sredstava za finansiranje projekata vršio avansno plaćanje ukupno ugovorenog iznosa ne poštujući dinamiku realizacije projekta.

Ugovori su tipskog karaktera i na zadovoljavajući način ne definišu predmetne specifičnosti projekata. Naime, projekti koji se finansiraju imaju veoma različite, a u pojedinačnim slučajevima i vrlo specifične predmete, pa se kao takvi vrlo teško mogu podvesti pod tipskom formom ugovora.

8. MONITORING I EVALUACIJA

U postupku revizije utvrđeno je da Fond za manjine ne obezbjeđuje praćenje aktivnosti realizacije podržanih projekata niti vrši procenjivanje rezultata istih tj. ne vrši monitoring i evaluaciju. Zbog neobezbjeđivanja navedenih aktivnosti nije bilo moguće utvrditi da li su projekti u potpunosti realizovani i da li su njihovom realizacijom ostvareni planirani ciljevi.

U cilju povećanja efektivnosti rada Fond treba da prezentira javnosti i osnivaču, uz godišnji izvještaj o radu i sažet izvještaj o ocjeni uspješnosti (baziran na kvalitativnim i kvantitativnim ocjenama stepena uspješnosti za svaki projekat). Sastavni dio izveštaja treba obavezno da bude i dio koji sadrži opšte i specifične preporuke bazirane na stečenom iskustvu, na osnovu kojih bi se prilikom sprovođenja budućih projekata, mogao povećati stepen uspjeha.

9. ZAKLJUČNE KONSTATACIJE za reviziju efektivnosti rada Fonda

Državna revizorska institucija je pored opšte revizije (revizije pravilnosti i tačnosti) Godišnjeg finansijskog izveštaja izvršila i reviziju efektivnosti poslovanja Fonda za manjine za 2010. godinu. Cilj revizije efektivnosti je bio da se utvrdi da li je Fond za manjine obavljao poslove iz svoje nadležnosti i da li je te poslove obavljao na pravi način, tj. da li je izvršavanjem svojih osnovnih funkcija ostvarivao očekivane rezultate.

Zbog nedostatka indikatora učinaka i ne obezbjeđivanja praćenja aktivnosti na realizaciji projekata i procjenjivanja rezultata istih od strane subjekta revizije fokus revizije stavljen je na reviziju efektivnosti tj. na ostvarivanje ciljeva Fonda.

Sumirajući glavne rezultate nakon izvršene revizije efektivnosti poslovanja, konstatuje se da Fond za manjine:

- nema precizno utvrđene kriterijume za vrednovanje projekata, indikatore za mjerenje učinaka realizovanih projekata, kao i da ne obezbjeđuje praćenje realizacije projekata i mjerenje rezultata realizovanih projekata.
- Izvještaji o realizaciji projekata koje dostavljaju nosioci projekata Fondu su nepotpuni, površni i bez valjanih finansijskih dokaza o troškovima koji su nastali po osnovu njihove realizacije.

Na osnovu prethodno utvrđenih nedostataka konstatuje se da Fond za manjine **nije u potpunosti ostvarivao ciljeve koje mu je zakonodavac utvrdio** pa samim tim i sprovođenje svojih aktivnosti nije vršio u skladu sa načelom efektivnosti.

U cilju povećanja efektivnosti rada Fond za manjine treba da:

- kroz utvrđivanje preciznih, praktičnih i uporedivih indikatora učinka da jasan putokaz nosiocima projekata u kom pravcu treba da djeluju, da bi ostvarili cilj koji se ogleda u očuvanju i unapređenju nacionalnog, etničkog, kulturnog i vjerskog identiteta nacionalnih zajednica;
- obezbijedi monitoring i evaluaciju, tj. praćenje aktivnosti i ocjenu rezultata podržanih projekata;
- prezentira javnosti i osnivaču izvještaj o ocjeni uspješnosti svakog od realizovanih projekata na bazi kvalitativnim i kvantitativnim pokazatelja.

Preporuke koje su date od strane Državne revizorske institucije u poglavlju "Mišljenje sa predlogom mjera i preporuka" ovog izveštaja u dobroj mjeri mogu pomoći subjektu revizije da otkloni utvrđene nepravilnosti i unaprijedi svoje poslovanje. Date preporuke Fondu za manjine, mogu poslužiti i kao metodološki pravac za buduću plansku orijentaciju u načinu praćenja realizacije projekata i mjerenju njihovih rezultata.

IV MIŠLJENJE, ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Državna revizorska institucija je, na osnovu člana 4. Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i Odluke nadležnog Kolegijuma (broj 40113-04-34) izvršila reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju efektivnosti Fonda za manjine za 2010. godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Zakonom o Državnoj revizorskoj instituciji, Uputstvom o metodologiji rada Državne revizorske institucije, Poslovníkom Državne revizorske institucije i Međunarodnim standardima revizije za javni sektor (INTOSAI). Revizija je na osnovu uzorka ispitivala značajne transakcije koje potkrepljuju iznose u finansijskim izvještajima, usaglašenost sa zakonima i propisima, ocjenu sistema internih kontrola i finansijsko – računovodstveno poslovanje Fonda za manjine.

Na bazi utvrđenog činjeničnog stanja i izjašnjenja subjekta revizije Fonda za manjine (broj 184/11 od 06.06.2011. godine) na izvještaj DRI (broj 40113-04--3-08 od 13.05.2011. godine), a u skladu sa članom 50. Poslovníka Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum za vršenje ove revizije u sastavu: mr Branislav Radulović – rukovodilac Kolegijuma i Miroslav Ivanišević – član Kolegijuma, na sjednici održanoj dana 14.06. 2011. godine usvojio je:

KONAČAN IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziji efektivnosti poslovanja
Fonda za manjine za 2010. godinu i donio sledeće:

MIŠLJENJE

SA PRIJEDLOGOM PREPORUKA I MJERA

- a) Revizijom: **Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda** za manjine za 2010. godinu je utvrđeno da ne postoje materijalno značajne greške ili značajna odstupanja kod zvanično prezentiranih finansijskih izvještaja, kao i da su finansijske transakcije na osnovu koje su sačinjeni finansijski izvještaji potkrijepljene odgovarajućom dokumentacijom.
- Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja konstatovani su i nedostaci u dijelu pravne regulative, računovodstvenih evidencija, sistema internih kontrola kao i u primeni Zakona o javnim nabavkama, koji zahtjevaju da Fond u narednom periodu sprovede odgovarajuće mjere i preporuke u cilju njihovog otklanjanja.
- Iz navedenih razloga nadležni Kolegijum je na reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja izrazio - **uslovno pozitivno mišljenje.**
- b) Revizijom: **Efektivnosti poslovanja Fonda** utvrđeno je da Fond za manjine **nije u potpunosti ostvario ciljeve** koje mu je zakonodavac ustanovio. Fond za manjine nije utvrdio kriterijume za vrednovanje projekata, indikatore za mjerenje učinaka realizovanih projekata i nije obezbijedio monitoring (praćenja) i evaluaciju (ocjenjivanje) rezultata realizovanih projekata, pa stoga svoje aktivnosti u potpunosti **nije vršio u skladu sa načelom efektivnosti.**

PREDLOG MJERA I DATIH PREPORUKA ZA OTKLANJANJE UTVRĐENIH NEPRAVILNOSTI

A) OPŠTA REVIZIJA (ZAKONITOSTI I ISTINITOSTI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA)

1. Utvrđeni nedostaci u sistemu internih kontrola (opširnije dato u poglavlju II tačka 2.1) :

- Sistem internih kontrola nije u potpunosti razrađen i definisan na jasan i precizan način;
- Fond nije donio sva predviđena opšta akta shodno članu 35. Statuta (Pravilnik o radnim odnosima, Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti i Pravilnik o arhivskom poslovanju Fonda za manjine).
- Fond nije izvršio popunu radnih mjesta shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji (60% sistematizovanih radnih mjesta je popunjeno iz razloga što nije dobio saglasnost Ministarstva finansija za popunjavanje sistematizovanih radnih mjesta.) U kontrolisanom periodu jedino je u radnom odnosu bio direktor, što ukazuje da interne kontrole nisu ni mogle biti adekvatno sprovedene, te stoga Fond nije mogao svoje aktivnosti sprovesti, efikasno, efektivno i ekonomično.

Nedostatak kvalitetnog sistema internih kontrola ili njegova nedovoljna primjena može imati negativan uticaj na racionalno upravljanje i poslovanje Fonda kao i namjensko trošenje budžetskih sredstava.

- **Potrebno je da Fond uspostavi sistem internih kontrola koji će preventivno otklanjati sve moguće slabosti i nepravilnosti i kojim bi se osigurao kvalitet rada i efikasan sistem rukovođenja i nadzora, posebno u dijelu izvršenja budžeta.**
- **Potrebno je donijeti opšta akata shodno čl. 35. Statuta Fonda i obezbjediti njihovu dosljednu primjenu, kao i doradu postojećih pravila i procedura koje se odnose na Pravilnik o utvrđivanju kriterijuma za vrednovanje projekta.**

2. Utvrđene nepravilnosti u dijelu računovodstva (opširnije dato u poglavlju II tačka 2.2)

- Računovodstvo Fonda nije vršilo evidentiranje finansijskih transakcija u poslovnim knjigama na način kako je to propisano računovodstvenim standardima i načelima i analitičkim kontnim planom za budžetske korisnike

Neizvršavanjem računovodstvenih aktivnosti koje prethode izradi godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima, Fond se izlaže riziku neefikasnog upravljanja i raspolaganja imovinom i javnim sredstvima.

- **Potrebno je da rukovodstvo Fonda preduzme aktivnosti kojim će otkloniti nepravilnosti u dijelu finansijsko-računovodstvenih poslova tj. da obezbijedi da se evidentiranje poslovnih promjena u Glavnoj knjizi, obavlja na način kako je to propisano računovodstvenim načelima i standardima i analitičkim kontnim planom za budžetske korisnike.**

- *Potrebno je da Fond računovodstvene evidencije obezbjeđuje na modifikovano-gotovinskoj osnovi. To podrazumijeva evidentiranje prihoda i rashoda na gotovinskoj osnovi, a evidentiranje imovine (stalne i obrtne) i obaveza na obračunskoj osnovi, shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet države, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština ("Sl. list RCG" br. 35/05, 37/05 i 81/05).*

3. Utvrđeni nedostaci u dijelu raspodjele budžetskih sredstava

- *Upravni odbor Fonda za manjine, posebnom odlukom, izvršio je raspodjelu odobrenih sredstava iz Budžeta za 2010. godinu za finansiranje projekata u ukupnom iznosu od **850.000,00€**.*
 - *Za potrebe rada administracije Fonda utrošeno je **143.113,37€**.*
 - *Fond nije opštim aktom utvrdio procentualno učešće sredstava koje će koristiti za finansiranje projekata i iznos sredstava za svoje potrebe u odnosu na odobrena bužetska sredstva.*
- *Potrebno je da Fond opštim aktom utvrdi procentualno učešće sredstava za finansiranje projekata i sredstava za potrebe Fonda u odnosu na ukupno odobrena budžetska sredstva.*

4. Utvrđeni nepravilnosti u primjeni Zakona o javnim nabavkama (opširnije dato u poglavlju II izvještaja tačka 2.6).

- *Prispjele ponude za javne nabavke putem šoping metode nisu zavedene u djelovodniku Fonda;*
 - *Datumi na dostavljenim ponudama ne odgovaraju rokovima koji su precizirani Zahtjevom za dostavu ponuda;*
 - *Ugovori su zaključivani prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za zaštitu prava iz člana 88 Zakona o javnim nabavkama;*
 - *Procijenjena vrijednost za zakup poslovnog prostora nije pravilno iskazana jer je ista data u iznosu mjesečne zakupnine što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;*
 - *Fond je u 2009. godini vršio plaćanje roba i usluga prije zaključivanja ugovora.*
 - *Nabavka roba i usluga primjenom neposrednog sporazuma nije vršena u skladu sa članom 78 Zakona o javnim nabavkama.*
 - *Fond nije imenovao službenika za javne nabavke shodno članu 30 Zakona.*
- *Fond prilikom nabavke roba i usluga putem neposrednog sporazuma treba da dosljedno primjenjuje čl. 78. Zakona o javnim nabavkama, kojim je precizirano da ukupna vrijednost javnih nabavki sprovedenih putem neposrednog sporazuma ne prelazi 10 % ukupno izvršenih javnih nabavki.*
 - *Potrebno da Fond prilikom sprovođenja postupaka javnih nabavki malih vrijednosti (šoping metoda) dosljedno primjenjuje odredbe Zakona o javnim nabavkama u svim fazama postupka.*

- **Fond treba da pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, kao najmanje transparentan postupak, koristi samo u izuzetnim i opravdanim slučajevima, kada ne postoji mogućnost da se javna nabavka sprovede primjenom jedne od ostalih vrsta postupaka.**

B) REVIZIJA EFEKTIVNOSTI

5. Utvrđene nepravilnosti u dijelu koji se odnosi na raspisivanje konkursa i projektnu dokumentaciju:

- *Fond za manjine je u prethodne dvije godine krajem godine raspisivao Konkurs za korišćenje sredstava i ako to nije bilo uslovljeno dinamikom otpuštanja budžetskih sredstava;*
 - *Konkursnom za 2010. godinu Fond nije precizirao obavezu podnosioca projekata da dostavljaju indikatore učinka;*
 - *Podaci o projektu koje sadrži konkursna prijava većinom ne obezbjeđuje licima koja donose odluke dovoljno informacija koje bi opravdale prihvatanje ili odbacivanje predloženog projekta iz razloga što su elementi prijave (ciljevi, sadržina i kriterijumi za utvrđivanje doprinosa projekta) dati opisno i uopšteno i ne sadrže razrađene indikatore za mjerenje rezultata;*
 - *Projektna dokumentacija pripadnika jedne nacionalne zajednice u većini slučajeva dostavljena je samo na jeziku te nacionalne zajednice bez prevoda, što dovodi u sumnju mogućnost ostalih članova da se upoznaju sa sadržajem projekta.*
- **Potrebno je da Fond raspisuje konkurs za korišćenje sredstava shodno dinamici otpuštanja budžetskih sredstava i da konkursom utvrdi obavezu podnosioca da sastavni dio konkursne prijave budu i indikatori učinka.**
 - **Indikatori moraju biti precizni, korisni, praktični i uporedivi tj. relevantni za mjerenje rezultata projekta.**
 - **Podnosioci projekata trebali bi projektnu dokumentaciju dostavljati Fondu pored jezika nacionalne manjine i na službenom jeziku Crne Gore.**

6. Utvrđeni nedostaci u dijelu izvještaja o realizaciji projekata

Uvidom u Izvještaje o realizaciji podržanih projekata za 2009. godinu utvrđeni su sledeći nedostaci i to:

- *Korisnici sredstava dostavili su Fondu izvještaje o realizaciji projekata za 2009. godinu, s tim da je Srpska nacionalna zajednica umjesto u formi izvještaja svoje aktivnosti prezentirala u formi publikacije (knjige). Izvještaji o realizaciji projekata su nekompletni, površni, iskazi su opisni i bez adekvatnih finansijskih dokaza na osnovu kojih bi se mogli utvrditi stvarni troškovi po projektu i nijesu usklađeni sa čl.4 Ugovora o finansiranju i sufinansiranju projekata (konstatcija se odnosi na više od 50% izvještaja).*

Konačan izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izveštaja i reviziji efektivnosti Fonda za manjine

- Djelimično je izvršena realizacija ugovorenih obaveza kod većine nosioca projekata;
- Kašnjenje u realizaciji projekata, ukazuje na nedovoljno utemeljen princip odgovornosti korisnika odobrenih sredstava.

Revizijom je utvrđeno da izvještaji o realizaciji projekata nijesu dostavljeni Fondu do okončanja terenskog rada tj. 10.03.2011. godine iz razloga što je raspodjela sredstava za realizaciju projekata izvršena krajem decembra 2010. godine a realizacija pojedinih projekata traje i do godinu dana.

- **Potrebno je da Fond za manjine utvrdi obavezu korisnika sredstava da izvještaje o realizaciji projekata dostavljaju u predviđenom roku, da izvještaji budu u jasnoj i standardizovanoj formi i da budu precizni;**
- **Potrebno je da sastavni dio izvještaja budu vjerodostojne isprave za pravdanje troškova projekta (uplatnice, nalozi za isplatu, nalozi za prenos, situacije, računi, kontrolne trake fiskalne kase i druge isprave).**

7. Utvrđeni nedostaci u dijelu pravne regulative (opširnije u poglavlju III izvještaja tačka 6)

- Pravilnikom o utvrđivanju kriterijuma za raspodjelu sredstava nijesu jasno i precizno definisani kriterijumi kojim se konkretizuje namjena, sadržina i vrednovanje projekata.
- **Potrebno je da Fond za manjine Pravilnikom o utvrđivanju kriterijuma za raspodjelu sredstava, jasno i precizno definise kriterijume za vrednovanje projekata.**
- **Potrebno je izmijeniti tačku 10. Pravilnika na način da su podnosioci projekata dužni dostaviti Fondu izvještaj o realizaciji u roku definisanom u ugovoru. U slučaju da ne izvrše ovu obavezu isti bi izgubili pravo da konkurišu za dobijanje sredstava za nove projekte.**

8. Utvrđene nedostaci u dijelu zaključenih ugovora

- Fond za manjine je zaključivao Ugovore o finansiranju/sufinansiranju projekata, sa podnosiocima projekata tipskog karaktera koji na zadovoljavajući način ne definišu predmetne specifičnosti projekata. Naime, projekti koji se finansiraju imaju veoma različite, a u pojedinačnim slučajevima i vrlo specifične predmete, pa se kao takvi vrlo teško mogu podvesti pod tipskom formom ugovora.
- Fond je vršio avansno plaćanje ukupno ugovorenog iznosa, korisnicima sredstava za finansiranje projekata ne poštujući dinamiku realizacije projekta.
- **Fond za manjine treba da ugovorom precizira dinamiku plaćanja u tranšama, prema realizaciji pojedinih dijelova projekata i uspostavi kvalitetnu i efikasnu kontrolu kako bi se smanjio rizik od nenamjenskog i nezakonitog trošenja javnih sredstava.**

9. Utvrđeni nedostaci u dijelu koji se odnosi na monitoring (praćenje) i evaulaciju (ocjenjivanje)

- *Fond za manjine nije u kontrolisanom periodu obezbjedio praćenje aktivnosti realizacije podržanih projekata, niti vršio procenjivanje rezultata istih tj. nije vršen monitoring i evaluacija.*
Zbog nevršenja od strane Fonda navedenih aktivnosti revizijom nije bilo moguće utvrditi da li su projekti u potpunosti realizovani i da li su njihovom realizacijom ostvareni planirani ciljevi.

- ***Fond za manjine treba da obezbijedi praćenje aktivnosti koje se odnose na realizaciju projekata kao i ocjenjivanje rezultata istih, a ne samo da raspisuje konkurse, vrši izbor projekata i raspodjelu sredstava. Za ostvarivanje ovog cilja bilo bi svrsishodno izvršiti popunjavanje slobodnih radnih mjesta izvršiocima čiji su radni zadaci pored ostalog monitoring i evaluaciju projekata.***

Obim i karakter utvrđenih nepravilnosti i nedostataka nalaže:

- *Da se sa utvrđenim nepravilnostima i nedostacima u radu subjekta revizije, kroz upućivanje Konačnog izvještaja o reviziji upozna Skupština Crne Gore, Ministarstvo finansija i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava.*
- *Da subjekt revizije u roku od 6 mjeseci izvijesti Državnu revizorsku instituciju o preuzetim mjerama po izrađenim i dostavljenim preporukama.*

Izještaj pripremila:

Slavka Tomić, načelnik u sektoru IV

.....

**Rukovodilac Kolegijuma
mr Branislav RADULOVIĆ**

.....

član Senata